

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Catholicon

Johannes <lanuensis>

[Mainz], 1460

N

[urn:nbn:de:bsz:31-83366](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-83366)

mutire murmurare ad modū muroꝝ uelle loqui
et nō audere Et ē ppe mutoz ul loqui n̄ auden
ciuz Et est neutꝝ cum suis cōpositis et p̄d. mu.
vñ esopus Supplicat ille minis mutic q̄ timore
silendo et scial q̄ mutio inuenit̄ p̄ mutere s̄ raro
Muto. cas. caui. care. i. mouere ul in alium sta
tū uertere ul ad aliū locū ducere ul id qd̄ habe
mus dare p̄ eo qd̄ non habemus ut cū damus
denarios p̄ uino mutamus denarios p̄ uino et
non uinū vñ h̄ et h̄ mutabilis et h̄. le. vñ muta
biliter adubiū et h̄ mutabilicas. catif **M**uro cōpo
nit̄ cōmuro. cas. demuro. cas. emuro. cas. immuro
cas. pmuro. cas. remuro. cas. transmuro. cas. **M**u
ro actū est cū omnibꝝ suis cōpositis et p̄d hanc
sibꝝz mu **O**rac̄ in epy **C**elū non animū mutant
Mutuo adubiū q̄lita **Q**ui transmare curunt
s̄ a mutuo d̄. i. inuicē alitro uiciss̄z alitro
Mutuo. as. a muro. cas. d̄ mutuo a **C** p̄ p̄.
um mutuo datus ul acceptus et d̄ mutuo q̄ si
meū tuū fit et sic mutuo potest dici q̄ ex meo
fit tuū Et est etbi. et ita omne piculū rei mutua
te ad te tranferē Et a mutuo. a. um. d̄ mutuo
as. qd̄ actū ē cū suis cōpositis et mutuo. ans. d̄
ponens Et d̄nt q̄ mutuo. as. dantis est q̄ si mu
tuo dare ut mutuo denarios tibi. i. mutuo do ti
bi **S**ed mutuo recipientis est q̄ si mutuo accipio
ut mutuo denarios a te. i. mutuo accipio a te.
vñ illud mutuabit̄ peccator et non soluet Et in
exodo p̄cepit dñs filiꝝ isrl̄ ut mutuaress̄ uasa
a uicinis suis et spoliarent egyptū **Q**uilibet ergo
caucat abuti istis uerbis **I**tem mutuo ul cōmodo
ul accōmodo d̄nt q̄ cōmodamus ul accōmoda
mus illas que eedem in essēcia debent reddi sc̄z
que non tranferūt in possessionem recipientis ut
equū mantellū et huiusmodi **S**ed mutuoamus il
las res q̄ tranferunt in possessionem recipientis
ut dnarios ut accōmodo ul cōmodo tibi equū. i. n̄
ad p̄peratē s̄ ad cōmodū et utilitatē ad silem u
sum ad quem ego habeo tibi do. i. ad equitūdū
non ut sit tuus vñ et cōmodare d̄ q̄ si cū modo
tpis ad aliū trāssere et dare et est etbi. s̄ mutu
o denarios tibi. i. cū sint mei dando s̄nt tui **E**x
his p̄ q̄ d̄nt sit inf̄ mutuo et cōmodū h̄ tñ p̄
etas q̄n̄ apud auctores corrupit̄ et utiqꝝ cōpo
nit̄ cōmutuo. as. et cōmutuo. aris. immutuo. as.
et immutuo. aris id ē ualde mutuari **E**t ut dixi
mutuo est dantis s̄ mutuo recipientis **X**. mutuo
o uult dantē s̄ mutuo accipientē **I**tem mutuo cre
dantis s̄ mutuo accipientis

Mutuo. aris. in mutuo. as. exponit̄
Mutis a mugio. gis. d̄ mutus. ra. tū. q̄ q̄ mu
giat et non loquat̄ uox enim eius non est h̄mo
nisi mugitus. uocalem enim spū p̄ nares q̄ mu
Mutuo a um. **I**n mutuo as ē **C**gens emitte
abilis a no. nas. d̄ h̄ et h̄
nabilis penl. cor. i. ad nan
dum abilis et nabūdus. da
dum. facili ad nandū ul
similis nanti
Nablum. bli. hebraice q̄
et psalteriū latine organum
d̄ s̄ p̄ p̄ ponit̄ tamen d̄. i.
inf̄ psalterium et nablū q̄
psalteriū est canora cithara decē cordis coapata
que p̄cutit̄ cū plectro. nablum uero xij sonos ha
Nabulū a no. nas. d̄ h̄ **C**bens dignis tangit̄

nabulū. h̄. i. merces nautica q̄ natate uideat̄ cū
p̄ mare tranferē et cor. bu.

Nactus. ra. tū. in nanciscoꝝ est
Nanco. cis. in nanciscoꝝ uide

Nanciscoꝝ nantio. tis. tui. dicebant antq̄ et in
de nos dicimus nanciscoꝝ. ceris. nactus sum. i. acq̄
rere adipisci inuenire **E**t est deponens cū suis cō
positis si qua habz. mach̄ ij. lib. c. xiiij. d̄ tēpus
autē oportunoꝝ demencie sue nactus

Napocaulis napus cōponit̄ cū caulis et d̄ hic
napocaulis genus olei q̄ sit saporis simil̄ napa
non in radicem s̄ in cūsum cōscendit ut caulis

Napta in danele legi genus fomitis apud p̄
sas q̄ maxime nutriunt̄ incendia **A**lij ossa oliua
uay que picunt̄ cū amurca arefacta naptaz esse
dicūt s̄. hug. **N**apta etiam s̄. pap. d̄ purgantū
lini ul cuiuslibz rei **P**linius autē dicit naptaz cir
ca babiloneꝝ mō liquidi bituminis p̄fluere. et nu
triondis ignibus amicaz esse. ut etiam longe ad
mota ignem cōcipiat **X** ignez naptaz fouet ma
nat q̄ bituminis instar **O**ssa p̄ hanc oleo repta

Napus a rapa d̄ h̄ napus **U**ocant̄ amurca
pi. q̄ si rapus **E**t d̄ sic ad s̄litudinē rape. nisi q̄
folijs ē lacioꝝ. et radice gustu subacoz. **S**tomini
autē affinitas est inde q̄ utiqꝝ semen in alteꝝ
uicissim mutatur **S**ani rapa in alio solo ut d̄ p̄
bienniū mutat̄ in napū **I**n alio uo napus cōsit

Nar. a naris diuatur h̄ nar naris **I**n rapam
quidam flumini qui h̄z duos meatus ad modū na
rū. ul q̄ p̄ narsere tauri exit **V**ñ narnus a ū

Nardus di. fe. ge. herba ē spicosa et aromatica.
fragili radice. s̄ ūga et folijs densa. **Q**uoz sum
mirates consurgunt in spical̄ **V**nde h̄ nardus d̄
unguentū. ul confectio ex ea. d̄ nardūpisticū. i.
fidele. pur. sine omni impostura ul cōmixtura p̄
positū. non adulteratū alijs herb. pistis eniz ḡce
latine d̄ fides. **N**ardūspicatu d̄. q̄ sp̄s nardi in
eo sit. uel quia de spicis et folijs est confectum.

Nario a nans d̄ nario ris iui. **E**t ē naris sub
sannare. nares fruncare. **E**t narius ca cū. brucus
cuius nares semp stillant. **E**t inde hec nardia cie
quedam regio **V**nde narius cia cium.

Naris. a naris ra u. diuatur h̄ naris. huius na
ris **N**ares d̄nt q̄ gnare q̄ p̄ eas cognoscimus et sci
mꝝ aliqd̄ odore uel nares d̄nt a mano. al q̄ p̄ e
as manat odor et spūs. et sunt in eis tria officia
unū ducendi spintū. aliud capiendi odorem. terd̄
um ducendi purgamentū cerebri. et p̄d primam
naris vñ ouid. de arte. fere noue nares taurorū

Narracō. onis. fe. ge. d̄ a nar **C**terga reculant̄
ro. al et est narracō s̄ tuiū rez gestaz aut q̄ ges
taz exposicō aliq̄n̄ enim res gestas exponimus
aliq̄n̄ non gestas que tamen sunt ad narracōnis
officiū q̄ geste **D**ebz autē narracō esse breuis lu
cida et uersilis. breuis est q̄n̄ non nisi necessari
a cōprehendit̄ h̄ro respectu ad marie quantita
tem. lucida esse debz. i. intelligibilis et apta s̄ ca
pacitatē ingenij auditorū nil habens ambiguum
nil scortū non sumens p̄ncipium a remotis nec
nimis longe materiam p̄sequens **D**e hijs autem
que principaliter p̄tinent nil omittens. uersimi
lis est narracō si rebz et p̄sonis debitas circūstanci
as assignemus. narrantes ut mos. ut opinio. ut
materia uidebit̄ postulare **N**otand̄ in super q̄
p̄nomina p̄me et secund̄ p̄sone sicut nec in alijs
epistole p̄tibus non sunt in narracōne ponenda

Nam ut dicit ps. In uerbis pme et secunde persone
 intelligitur nris certus et determinatus. Quis ra-
 men contingit qd tale pnomem de necessitate po-
 ni debet. puta causa determinacionis ul discretio-
 nis. Causa determinacionis ponit cu nos tres ul
 plures mittimus eplam. at ego solus debeo decla-
 rare tibi. Verbi gr. Amico suo dilecto iohannes
 salutem uobis ego. b. duxi presentibus declarandis.
 zc. Causa uo discretiois ponit cu aliquid alteri
 scribentiu attribuit quod ab altero remouetur.
 na discretio e attribucio actus ul passionis aliqbz
 cu exclusione alicuius ul aliquoz. Verbi gracia
 si dicam. Sepe michi dedecus tu fecisti. h. ego red-
 dam tibi rationem opte. Itē potest addi quz ca.
 significancie ut si dñs dicat suo. ego tibi aquas
 manibus sepe dedi. Item causa zeumatil pē addi
 ut hebrei sunt et ego. Et etiam p euocacionez pē
 poni congrue. ut ego petrus tibi fuio puro corde
Narratiuncula. le. dimi. pua narratio.
Narrio. ritas. frequēter narro. fre de narro. ras
 et format de narratu supino a mutata in i cor
 et u in o. sicut ab imperatu impentio. ras.
Narro. ras. rari. rare. i. dicere. unde h narratio
 onis. et h et h narrabilis. et h le. et inde narabi-
 liter. Et componit enarro. ras. Renarro. ras. De
 narro. ras. conarro. ras. et est actū narro cū suis
Narus. ra. rum. i. sciens pitus. scz qui ex arte scit
 qualif aliquid fiat. ul sic faciendū uol fieri debe-
 at siue illud faciat siue nō. Et scias qd qd qd ap-
 ponit huic noī narus p pthetism et dī gnarus
Nascor. ceris. natul sum nasci. i. de utero exire
 decidere. et signat passiones ab alio illatū. i. pue-
 nientem ex passione pcedente circa aliud supposi-
 tum. i. circa matrem. Nascor componit enascor
 enascor. Innascor. innascor. i. intus nasci. Pre-
 nascor. ceris. i. p alijs nasci. Renascor. ceris. i. reu-
 nasci. sicut fit in baptismo. Nascor cū suis cōposi-
Nasilis. a nasus dī h et hec. Citis ē deponens
 nasilis. et h le. ad nasum ptinens. et prod pnt. et
 hoc nasale nasalis. quod nasum protegat.
Naso somis. dictus est Cuidius. qd magnū hūit
 nasum. Vnō catho. nasonem petiro. Item a na-
 sus. nasosus. sa. sum. uide in nasus.
Nassa. a no nas deriuat h nassa. se. quoddā in-
 strumentū ex viminibus tamq rete contextum
Nastale. a nasus dī hoc. Ad capiendos pisces
 nastale. h. singulū ul fibula quod ristringit palli
Nasturtiū. nasus componitur cum circa collū
 cū torqueo et dī h nasturtiū quedam herba qd
 aīmonia sui nasum torqat
Nasus a narus. ra. rum. dī h nasus si. qī narus
 qd sapiens est in discernendo res odore uel dī a-
 nando qd semp nat. i. fuit putredinem ul nasus
 dī elaco. Et a nasus dī h nasellus. li. et nasculus
 et nascellus. li. oīa diminiūa et nasosus. sa. sum
 et nasutus. ra. tū. in eodez sensu magnū habens
Natale a nascor. ras. dī h natale. h. (nasum
 et h natalis. h. in eodem sensu. i. natiuitas ouis
 de arte. parate natales timidi niare de oruz. Ceia-
 ribz uirtus contigit ante diem. In calendario ra-
 men ut dicit hug dñt natale. h. natiuitas quia
 ibi natiuitas appellat a matre in terra. ut natiui-
 tas xpī sancte marie sancti iohannis baptiste. Et
 scias qd beata maria et iohānes baptista in ue-
 ro in nouo testamento sanctificati sunt. In est qd

eoz natiuitatē ex utero pre abis sanctis ecclesia
 celebrat. h. natale ul natalis dī obitus uel dies
 obitus sanctorū qd eoz obitus in terra. fuit nati-
 uitas in celo. tunc eniz de nō esse ad esse. d. mor-
 te ad uitā. de tenebris ad lucē. d. exilio ad regnū
Natalicus a natalis dī natalis. (transferunt
 us. cia. ciū. i. natalis ul ad natalem uel natiuita-
 tem ptinens et h nataliciū. qj. i. natiuitas
Naratoriū a narro. ras. dī h naratoriū. rj. i. lo-
 cus in aqua ubi frequēter nataē dī eoz naratori
 a unde in historijs sup iob ix dī siloa fons est
 ad radicem montis sion qui non iugibus aquis
 h in cōtis horis ebulit. Cuius aque ut excipit q
 si stanguū non longe a fonte constructū. quā col-
 leccōnem. mō naratoriā. mō piscinam scriptura
 uocat. ul h quosdam dī naratoria a narro p anti-
 frasiq qd ibi nullus natabat sicut et piscina quia
Nates a nitro. renis. dī h nates. (piscibus care-
 tis. qd in natibz nitimur dum sedemus. vñ et con-
 globata est in eis caro ne pmentis corporis mo-
 le ul faste ossa dolerent. et pō p m. h narro. ras
 eam cor. vñ quidā. quāuis arte nates tamen ap-
 parent tibi nates. et scribit grīs natiū per t. Sed
 accipit in pñiciando sonū de. c
Nathan interpretat dedit siue dantis
Natanael interpretat donū dei qd dolus. i. simila
Nathinei hebrei ipo. cio. dono dei in eo n fuit
 diatoni qd subdiaconi latine dicitur. Et dicitur
 tur nathinei. in humilitate deo seruentes
Natica. a nates dicitur h natica. ce. i. nates unde
 naticosus sa. sum. magnas habens nates.
Naticula naticule dimi. parua nates.
Natio. a nascor ceris dī h natio onis. i. nascen-
 di. pperis. i. actus ul passio nascendi. pprie natio
 dī gens h ppam cognacōnez et collcōnem ab alia
 distincta. ut greci. italici. franci. Et natio puina.
 eoz ē et natio ē qñ regio ul terra pau ul nichil
Natiuncula le. dimi. pua natio. (habitata dī.
Natiuis a natus tus qd ē natiuitas dī natiuis a
 uni. natal grīs. vñ natus adū. et h natiuitas no
Naro a no nas nauī nati. u in o fit narro ras.
 fre. vñ h narator. et h et h narabil. et h le. et na-
 tiro ras. aliud fre. narro cōponitur annato ras. i.
 natate ad. cōnato as. abnato as. i. natate ab. i. lō-
 ge. denato as. enato as. i. extra natate. euadē. In
 narro ras p nato ras p nato ras renato ras. subna-
 ro ras. transnato ras. Naro et eius cōposita sunt
 neutra. Et corripunt hanc sillabam na.
Natrix. a no nas. dī h natrix icis. mulier q nat
 Et natrix dī quidā spens qui ueneno suo inficit
 aquas in quibus fuerit. Et ē tunc masge. vñ lu-
 canus. Et natrix uiolator aque iaculi q uolucres
 uel fm quosdam est se gen. Sed lucanus genus
 masculinum scilicet uiolator. retulit ad spentem
 legitur in quibusdam libris natrix.
Natura. a nascor ceris dī h natura. i. natiuitas
 Et natura dī deus quia oīa creat et nasci facit. et
 natura dī quelibet creatura. et natura dī cōplex-
 io. et natura dī quedā uis naturaliter rebus in-
 sita de similibus similia pcreans. slatura ecā dī
 significacō uocabuli qd significacō uocabuli ē cā-
 quare uocabulū nascat. i. imponat slatura dicit
 ecā impositō ul inuencō uocabuli. qd uocabulū
 nasci nichil aliud est qd ipm inuenim ul imponi
Naturalis a natura dī h. (uide in miraculū
 et h naturalis et h. le. ad naturam ptinens ul a

natura pcedens vno naturales dicuntur filij cōcu
binay quos sola natura genuit. nō honestas cō
iugi et indō naturalit adūbiū et pō ra

Natus a nascor. ceris. dī h natus tus. i. natus
tas. Et natus ta tū Et h natus ti. i. filius Et hec
nata. re. i. filia. Et sepe solent inueniri p g. p pro
thesim ibi positū. ut gnata te gnatus. ul sine g.
Est enim de naturali integrate istay dōnū qz dī
gnatus qsi generatus. uel gnata quasi generata

Naualis. a nauis dī h et h naual et h le. et h
nauale lis. locus ubi naues stant. scilz portus uel
locus ubi sūbantur. h et rextinū uocat Ite; na
ualis ad nauem ptinens. vñ aristotil. Necessē ē
nauale bellū fore ul non fore et pō. na.

Naualis a nauis et ardos princeps dī h na
ualis. chi. i. nauis princeps

Naualis a nauis magister nauis dī h
nauc a nux dī h nauo in declinabi. f. p. p.
le. i. puramen nucis ul exterior cortex nucis uel
id qd est intra nucleū nuos quasi in medio qd
est nigu qsi nux desicat ul id in quo uoluit nu
dius qd qdēz nichil ualet Et idēo ponit p nichil
lo et cōponit nauicpendo. dīs. nauicfacō. dīs. i. pa
rum uel nichil appreciari

Nauicpendo. dīs. in nauic vide

Nauderis. nauis cōponit cū deros qd est fors
et dī h nauderis ul nauderis q nauēz in forē
et potestate habet. et pō. de. actū xxvij Centu
rio autē magis credebatur gubernatori et nauderio

Naufragor. nauis cōponit cū frango et dī nau
fragor. aris. i. picirani pati fractōnem nauis vñ
naufragus. ga. gum. nauē frangens q patit nau
fragū piciratus. vñ h naufragium. i. fractō na
uis qd et nauifragū dī Inuenit etiā nauifrago
gas. vñ qdaz nauifragū faciens nauifragat illa

Nauicula. le. dī. pua nauis et formaē fides
a nauis addita cula dī etiā h nauicilla. le. aliud

Nauicularius a nauis ul nauicula dī dimitū
h nauicularius nauis cultos ul nauifex

Nauigabilis a nauis dī h et h nauigabilis et
h. le. qd aptū est ad nauigandū. i. ut nauiget si
cut hō. ul ut nauiget sicut mare

Nauigū a nauis dī h nauigū. gij. actō nauis
.i. nauigacō ul nauis ul multitudo nauū

Nauigo a nauis dī nauigo. as. au. are. i. nauēz
agere Et dī nauigo. as. qsi nauēz ago. et uide tur
esse ethi. potius quaz cōpositio et cor. ui. uigil
eneyd v nauigat eneas situlas defereē ad horas

Nauis a no. nas. dī h nauis. ul qd dicitur nais
et inde nos dicimus nauis inposita. u. cōsonan
te. uel nauis dī qz gnat. i. pitū rēbz querat. et
facit actūs plural in es et in is has naues ul na
uis et actūs sing. in em et in im hanc nauēz ul
nauiz et ablatūs singul in e et in i ab hac nauē

Nauira. re. in nauira vide Cū nauē et pō. na.

Naulū a nauis dī h naulū. h. pōuz p tranime
acōe datū. siue qd dāē p hīs q portant in na
ui et dī naulū qsi nauis lucrum

Nauim interpretat germen siue cōsolator orbis
Inrepat eniz ciuitatē sanguinū et post cōsilioz
illius consolāē sion dices Ecce sup mōtes pedes
euangelisantis et annūciantis pacē et ac in fine

Nauimachia a nauis et machia qd est pugna
dī h nauimachia. chie. i. naualis pugna

Naupicus. a nauis patet. i. domus ul factor et
cōponit a nauis et pat et cor. pi.

Nauplia nauplus pat fuit palamedis a q nau
plia dictus est qdaz ludus ab eo inuentus ul in
honorē illius Primo celebratus circa eius sepul
tura; et fit de iij pomis duob; in aerem missis
vnde. ouid. de arte Disce etiā duplici genitilia
nauplia palma uertere et cetera

Nausea A nauis dī h nausea se. i. uomitus in
nauē ex cōturbacōe cerebri ppr aquam ul fetorem
ul potius nausea uolūtas uomendi sine affectu
et ppe in nauē vnde h nausea. le. di. et nauēo
as. i. uomere et est ppe in nauē ul in marē. et ad
uomitū puocari et uolūtatē uomendi habere
sine affectu et ppe in nauē vñ orac. in epi. nauē
at et locuples quē ducit prima tremeis Ite nauē
leo ponit p fastidio ut iste nauēat sup hac re

Nauseola. le. in nausea est .i. fastidit

Nauitologus. gij. nauis dispensator ul allocu
tor ul exhortator et cor. pe. Et cōponit a nauis
et logos qd est sermo

Nauta a nauis dī h nauta. re. qdēz dicit na
uēz ul nauigando laborat uel maior in nauē vñ
h nauta. re. p eodē h frequentius utebant an
tiqui q nos. et transit u in cōsonantē. i. inposi

Nautica a nauis dī h nautica re. ra et cor. iij
aqua fetida in qua coria macant

Nauticus a nauta dī nauticus. ca. cū. sicut a na
uita nauiticus. ca. cū. i. naualis et cor. ti.

Nauis a nosco. cis. dī nauis. a. um. i. doctus
sapiens studiosus inuigilās strenuus agilis im
piger Et cōpat nauioz simus vñ nauis ul nauē
ter. uis. sine. adūbium et h nauia. i. sapientia
strenuitas et inuigilantia. et nauo. as. i. cōpello
fortiter exequi ul opam dare Et scias q aliquā
do apponit q p pthesim huic nomini nauis et

Nazarenus nazareth qdaz uicus dī gnauius
ul ciuitas in qua dñs noster ihesus xpūs cōcep
tus est et nutritus Et interpretat flos siue germen
siue mūdus vñ nazarenus a um et nazareus rea
reū vñ ihesus xpūs dictus est nazareus et nazare
nus Et hinc qdaz heretici dicti sunt nazarei. qd
cū xpūs qui a loco dictus est nazarenus filij dei
cōsistēte. oia ta m ueteris legis custodiūt Nazare
nus etiā dī sanctus ul mundus a merito. nazare
nus olim dicebat qui sanctimoniam nutrebat et
nichil cōtāntū accipiebat abstinens se a uino et
omni sicera q mēz ab integra sanitate pūit et
etiā nazarenus interpretat sanctus dei h hug. Ite
scias q dicebant nazarei qdaz qui ex uoto se ob
ligabant sanctimonie usq; ad determinatū tēpus
ul iugē ut samuel et cōsecrabant se dño et q se
pabant se a cōmuni uita hominū sicut quis mō
p annum unū ul duos fuit in hospitali ihrlm.

Aug autē tractans illud mth qm nazarenus uo
cabit sic dicit Dicitur ē nazareus a sampson. v po
tens in spū et utute roboris. h in tipo cuius gef
ta si consideremus in eo q exempla dñi prefigu
rata cognoscimus. ille septē cōnes habuit huic sep
tiformis spūs et septē ecclesie sunt Ilb iustus ois
in capite fuit huic iustus omis in deo est. qz caput
xpī deus est vr apls manifestat In illo iustus ob
scuro In h celata diuinas Sampson iter faciens
leonem manib; enecauit. et dñs ac saluator nos
ter p suscepti corporis sacramētū leonēz extēsis i
cruce manib; interemit Sampson de ore leonis
fauū mellis abstraxit. dñs defauib; dyaboli ple
bē suā q sibi p fides fecit est dulcis eripuit. Sam

son p[ro]p[ri]m isrl' debellatis hostib[us] saluauit Domi-
nus extinctis demonib[us] p[ro]p[ri]m suū de morte pe-
tua liberauit Sampson obseratis portis claudis[is]
in ciuitate. dñs obsignato claudis[is] in monum[en]to
Sampson fractis feris subtractis q[ue] portis securus
euadit dñs ruptis inferni obicibus ap[er]to q[ue] se
pulchro recepto corpore a morte liber egreditur
Postremo sampson moriens inimicos suos con-
cussis q[ue] edificijs ruina cōpmit dñs tūc cū mo-
ri dignatus est nō una domo sed omni mūdo con-
cussio drabolū cū suis angelis uniu[er]sis extinguit
Et ut dicit pap[us] xp[istu]s d[icitur] nazareus a merito. i.
sanctus siue mūdus q[ue] peccatū non fecit nazare-
nus uero d[icitur] a ciuitate nazareth q[ue] p[er]tinet nō fecit
vide etiam in sampson.

Nazareth et nazareus In nazareus exponitur.
e. s. q[ue] dat rōnem orōnis interrogatiue ē
coniunctio endetica. ut utq[ue] ne. Nam si o-
rator non ē interrogatiua. nō ē endetica. ut. vide
ne fecerit et h[ic] innuere uidet[ur] pristinus q[ue] dicit in
xvj. h[ic] ne postposita est cōiunctio. p[ro]posita uero ē
adiubiū Et scias q[ue] ne non cōponit[ur] cū uerbo q[ue]
nulla cōiunctio cōponit[ur] cū uerbo nec cū nomine

Nea g[ra] dicitur ix Cū si et ne ut siquis nequis
Neapolis a nea q[ue] est ix et polis ciuitas com-
ponit[ur] h[ic] neapolis. lis. ciuitas q[ue] dicitur que ix alias
ciuitates h[ic] sub se. u[el] neapolis cōponit[ur] a neos
q[ue] est nouū et polis In neapolis. i. noua ciuitas
vno neapolitanus. na. nū. et h[ic] neapolitanus. ni
dominus u[el] episcopus illius ciuitatis. et cor. pel

Nebel uter Neapolis uide in metropolis

Nebis nebridis f[er]e q[ue] pellis linci u[el] cerui

Nebula a nubes d[icitur] h[ic] nebula. le. exalant enim
ualles huide nebulas q[ue] susuz ascendentes nubes
fiūt Sunt enim p[ro]p[ri]e nubes coli nebulas terre et c[ir]-
ca terram u[el] d[icitur] nebula a nubo q[ue] cooperiat t[er]ra

Nebulo a nebula deriuat[ur] C[on]pletus uide in ros

Nebuloso. sa. sum. in nebu[la] Et cito uanescit

Necū. i. nondū non adhuc. uulga C[on]tra uide

Necessarius. a. um. in ne[cessitate] nec non statim d[icitur]

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

Necessa a neco. tis. d[icitur] hoc necesse in C[on]se est

modo d[icitur] necessariū sine quo aliquid nō p[otes]t cōser-
uari in esse sicut nutrimentū alicui Alio mō sine
quo non p[otes]t haberi q[ue] p[er]tinet ad bene esse sicut
equus d[icitur] necessarius ambulare uolenti et medici
na ad h[ic] q[ue] hō sane uiuat Et scias q[ue] p[ro]mis duo
bus modis nō d[icitur] hōi aliq[ue]d sac[ra]mentū necessa-
tis h[ic] tertia necessitate q[ue] d[icitur] q[ue] d[icitur] ad p[ro]mum
modū illa sc[ilicet] sine q[ue] nō p[otes]t hō in sp[iritu]ali uita
uiuē sicut et baptis[ma] et penitēcia Quidā autē
et sine q[ue]bus nō p[otes]t cōsequi aliquē effectū qui ē
ad bene esse sp[iritu]alis uite et h[ic] mō cōfirmacō et a
lia omnia sunt necessaria vntū contemptus hu-
ius et cuiuslibet sac[ra]menti est periculosus uide in

Necessitudo in necessitas est C[on]sacramentū

Necis a neco cas d[icitur] h[ic] nex necis. i. mōis h[ic] no-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

Neco. cas. cau. u[el] necui neca C[on]s[er]u[er]e et cor ne-

nitur p scelere quia illicitum est unde nefarius.
ria num. i. sceleratus et corripit primam nefas

Nefrendium. ci. in nefrendus est
Nefrendinum in nefrendus uide
Nefrendus frenco. des. componitur cum ne et
dicitur h nefrendus. di. porcus domesticus carens
testiculis sic dicitur quia non frendet dentibus h
alio nomine dicitur maialis quod et atuzzis dicitur
natus ex apro siluestre et domestica porca. et
hinc dicitur h et h nefrendis. dis porculus vel
porcula ad huc lacteus quia nichil freudeat Id
est nil dentibus concudat et comminuat Et eadez
ratione nefrendis dicitur infans quasi non denti-
bus frendens. i. non dentibus aliquid concudens
ul' comminuens Et a nefrendus ul' nefrendis ne-
frendinus. na. num. et nefrendicus. da. cium. ut
nefrendina caro et nefrendinum fericulum Et in-
de h nefrendicum. ci. i. annuale tributum quod
nustici suis dominis circa natiuitatem ul' alio tem-
pore anni solent afferre et etiam qd pui discipu-
li suis doctoribus apportant du tamen sit carne
um scilicet porcellus uel huiusmodi

Nefretis nefretin dicunt greci renes unde hec
nefretis quidam morbus scilicet dolor renum a
renum angore dicitur et hinc nefreticus. ca. cum.
penultima correpta qui talez dolorem patitur. et
corripit penultimam nefretis unde macer de uiri-
bus herbarum Idem nefreticis elixu sumere iussit

Negaciuncula. le. diminitiuum pua negacio
Negligo lego componitur cum nec et dicitur ne-
gligo. gis. glexi. glectuz abiecta c et assumpta. g.
p adiectionem Si enim mutaretur e in g oportet
ret qz g esset de pcedenti sillaba quod esse no po-
test Et est negligere contempnere derelinquere qz
si non legere uel qsi non eligere unde negligens
tis. generis omnis qsi non legens ul' quasi non
eligens Et srias qz coniuunctio non componitur cu
uerbo unde negligo non potest componi a ne co-
iunctione et lego h componitur a nec aduerbio
Sisto autem simplex est

Nego. gas. gauri. gare. quod obicitur non con-
cedere uel non esse uerum contendere contradice-
re unde hic negator. toris. et h negacio. onis. et
negatiuus. ua. uum. qz negat qz autem dicitur ne-
gare quasi non agere uel agere non. i. ducere ul'
dicere hanc pticulam scilicet no etimologia est
Nego etiam componitur cum ab et cum de et di-
citur abnego. gas. denego. gas id e ualde negare
Nego et eius composita sunt actiua et corripunt
hanc sillabaz ne unde quidam Inficit intingens
qui denegat inficiatur

Negocita. re. communis ge. penultima pduc-
ta id e negociator institor opifex mercenarius
et deriuatur a negocium

Negocium nego uel negans componitur cum
ocium et dicitur h negocium. ci. i. mercatus uel
actus alicuius rei cui contrarium est ocium et di-
citur negocium quasi negans ocium uel negoci-
um quasi nec ocium. i. sine ocio modo etiam ne-
gocium signat actionem cause quod est iurgium
litis Est enim negocium in causis Negociatio in
commercijs ubi aliqd datur ut maiora quis lu-
cret Et inde h negociolum li. diminiti. et negoci-
osus. sa. sum. i. uul. uel plenus negotio et rebus
agendis intentus Et comparatur unde negociose
suis. sine. aduerbium et h negociositas. raris. et

negocior. aris. mercari uerbum deponens

Nemanceps manceps componitur cum ne et
dicitur h nemanceps. cipis. i. emanceps ex ne et
manceps ut dixi quasi qui non est ia manceps
et a manceps et nemanceps mancipi et nemanc-
pi nomina indeclinabilia et omnis generis ul' h
pristianum potius sunt datiu predictoqz noim si
gurate coniuncti cum quolibet genere et cuz uno
qz numero et cum quolibet casu intransitiue vel
sit copositu mancipi a mau et capio qd coposit cu
ne et dz nemacipi et sunt noia inodi. et om. ge.

Nemacipi dz q cu alienatur. i. q cu a pte uen-
denti cūst in ptem ementis manu capi pt ut
equus h res nemacipi dz que cu pmissio mo alie-
natur manu capi non potest ut agez

Nemo ex non et homo compositu ut quibus-
dam uidetur siue non genis est comunis et o mu-
tata in i et addita nis fit neminis gtilis et dz non
solum de hominibus. sed etiam de dijs

Nemus a num dz h nemus onis silua qz numus
a nummibus ibi saczatis et cultis vñ nemorosus
sa. sum. et hinc nemorose adubius et h nemorosi-
tas. raris et co: ne Xv Donat ligna nemus qz coz

Nenia. nie. funebris can De numine nemus
tus scz cantilena que fit sup mortuu Et ponitur
quandocqz pro cantilena pueror. qz pueror est flz
et facile mouentur ad stetu Itz nenie. dñr uiles
et uane fabule. vñ Jero in plogo pentateuci Et
hiberas nenas libris autenticis preferunt. hibe-
ras nenas appellat fabulas ab hibernis id e hispa-
nis inuentas ul' apd eos uulgasas Et p h optet
qz uana et fabulosa et etronia pferunt autenticis
libris Iuxta illd apli et a ueritate auerent auditu
ad fabulas autē conuertent et pduc poul hiberas
Et a nenia deriuat neniore. aris. i. uana loqui ul'
cantilenz sup mortuu facere ul' lamentari Item
ut quidez dicunt nenia dz cantilena que fit super
mortuo ul' sup cunis pueror ut dormiant Item
nenie fabule uiles Item nenie. i. nuge Xv Nenia
nutrios dicitur qsi cantus inanis Qd canit infan-
ti sompnus sic crepat ut illi Itz in gista dz Ne-
nia sut nuge funebs carmia nene. dic nene qz ne-
nie non potuit in usu poni Et est nenia nomen
onomatopeiū ul' ficticiū qsi fictuz a sono ut ne-
ne. ne. et maxime quantuz ad cantilenz que fit
sup cunis pueror potest nenia dici nomen ficti-
ciuz. 4

Nenior neniatis in nenia uide
Neo. nes. neu. netu. i. filare p quandā deducti-
onem filu a colo trahere Et coponit pneo. nos
et est neutz cu suis copositis neo. Et h pristanu
debit neo facere nui eo mutata in ui vñ dicit
pristi. in viij lib Cu omnia uba secūde declinacio-
nis in eo de finencia in vi diuisas faciunt preteri-
tum pfectum ut teneo tenui h difference causa
maneo mansi facit ne si dicerez manui datiuus
manus putareze esse Et neo facit neu. ne si nui
dicerez a nuo esse uideret Itz in ix lib dicit
neui in vi fininancium seruat regulaz in supino
conuertens ui in tu ut neu. netu uide in nuo ul' in

Neomenia neos coponit cu mene qd Maneo
est luna et dz h neomenia. nie. qdd. festu iudeo-
rum qd faciunt in nouilunio vñ et neomenia
dz qz noua luna ul' nouilunium vñ neomenia so-
nat innouaco lune Et qz iudei in legitimis suis
lunaciones p mensibz habebant ex lege ideo di-
em noue lune uocabant calendaz legales et erat

dies solempnis apud eos Et scias qd septē solēp
nitates legales erant scz sabbatū neomenia pba
se penthecostes festū dangoris festū ppriacōnis
scenophagia et graua penl. de neomenia s quo
runda usum vñ in aurora ecia in usu cor. Dar
tis mense frequens neomenia pit. potest ecia pō
sicut maria. **A**lias festiuitates adiecerunt hebrei
hys ppter uarios euentus sicut encenia et sum
.i. festū bestez s non dicuntur legales id ē lege in
stituta uide in fase

Neophitus neos cōponit cū phiros qd est fides
et dicitur neophitus. n. qd. i. nouellus nouicius ru
dis. fidelis. ul nup renatus. Vel componit a ne
os et phiros quod ē quero. qd nouus questor q
enim ad fidem nup conuersus ē de fide querē solet

Neos grece noui latine. et acuitur in fine.
Neotenus. a neos dicitur neoteritus. ra. tū. penul
cor. neoteriti autem dicuntur homines huius tem
pis nouicij. recentes ul communes.

Nepe. pe. fe. ge. quidam serpens qui naros su
os consumit. expro eo qui in dorso eius incede
nt ul inbescit. postea ipse qui seruatus ē consu
mit patrem. Et dicitur nepa qd necans ptus. i. filios.
ul nepa qd necans ptus. i. necans filios. qd necat
patrem. Et hinc tractū ē qd homines qui bona
parentū p luxuriam consumunt nepotes dicantur

Neptis. i. purificatio. i. luxuriosi et pdigi
Nepos. a nascor. ceris. dicitur nepos. potis. unde
et dicitur nepos qd natus post scz filiū. et ē ethimolo
gia. Unde nepotulus. li. dimi. et h nepos otis p
uū uigultū. qd de pomo quasi de filio nascitur. Ne
pos componit h p nepos. filius nepotis. quasi p
pe nepotem. h abnepos filius p nepotis. qd abii
gitur a nepote. Dic adnepos filius adnepotis tri
nepos filius adnepotis. quasi tetranepos. i. quat
tus post nepotem. Idē ordo et eadē compō ē in
h nomine nepis scz p nepis abnepis adnepis
trineptis. Itē nepos dicitur luxuriosus et tunc est ge.
communis et deriuat a nepa uide i nepa et cor ne

Nepotaco. onis. i. luxuria a nepos qd est lux
Nepos a nepos dicitur h nepis vñ h nep. **N**epos
ficula. le. di. Et cōponitur nepos p nepis abnep
tis et cetera uide in nepos

Neptunus nubes cōponit cū tono. nas. et dicitur h
neptunus. ni deus maris ul ipm mare et dicitur sic qd
nube tonans mare enis uaporaliter erectū nubes
facit. et cōtrario uentorū pulsū tonitrua creat ul
deriuat neptunus a nubo. bis. qd nubis et regit
terā. qd autē dicitur neptunus qd nubens terrā et cōi.
est vñ neptunus. nia. niū. et pō penl. neptunus

Nequa a nequeo nequis deriuat nequa omnis
ge. et inordinabile. i. malus Sed malus ut dicitur
naturalitē neq̄ uero qd nequit se continere a sceler
ribus. Itē neq̄ dicitur luxuriosus qd incontinentis est. et
cōpatur nequior simus. Unde nequiter. qd me
aduer. et h nequicia. e. i. malicia et luxuria. vñ q
dam. Nequicia est que te non sinit esse senē Vñ
nequiciola. le. diminitiuum.

Nequo. ex non et queo componit nequeo qd
quui quitū. penl cor in supino. et ē idē nequeo
quod non queo. i. non possum. Et scias qd neq̄o
non potest componi ex ne. qd nulla cōiunctio cō
ponit cum ūbo. Item cū non tantū tria ūba cō
ponuntur. scz nequeo nescio nolo. Et cor ne. Vñ
esopus. tempore deleri gracia firma nequit.

Nequis. ex ne et quis componit nequis nequa

nequid. et dicitur nequis qd non aliquis. et mutatur
ae dprongis in fe. ge. in singulari. et in neutro
genē in plurali in a et dicimus nequis nequa. et
in pli nequi nequa. De h tamē plenius dixi in
tertia parte. ubi egi de figura composita nomis
in capitulo de sillabici adiectionibus.

Nequito. a nequa deriuat nequiro. cas. neutri
et nequitor. caris. deponens nequa esse ul potius
neq̄ter agere et cor qui

Nereis nereidis. fe. ge. nimpha marina s pap
et cor pel. tā nominat qd genitū uide in nereus

Nereus nere mas. ge. dicitur deus maris et ponit
p ipso mari et interpretat motus qd mare semper
est in motu vñ h nereis. dis. nimpha marina qd
nerei filia et h nerina. ne. et h nerienis. idis. dicitur h

Neruius a neruus dicitur ner. **N**erua nereis s huic
uictus era. ccū. de neruo existens vñ in lib iud
xvi si septē neruicis funibz ligatus fuero ul s
aliam litteram. neruicis. penl cor. Et dicitur a neruus

Neruo neruas. In neruus est.

Neruus. ui. i. uinculū mbroz dicitur a dco qd
enim neruos neura uocant ul neruus dicitur qd inhe
rens ab inherendo qd arcuū cōiunctōnes inuicē
sibi inhereant vñ h neruulus h. di. et neruulus sa
sum. plenus neruus ul fortis Et quandoqz sic dicitur
supbus et cōpat vñ neruose. sus. sine. et h ner
uositatis et neruulosus. sa. sum. idē qd neruo
sus Itē neruus ponit p oppo quodā pedum ro
mento unde in iob posuisti in neruo pedem me
um Item a neruus deriuat neruo. as. neruis con
iungere ul neruos alicui dare et cōponit dener
uo. as. dissoluere debilitare ul ualde neuare Itē
eneruo. as. Neruo. as. actū est cū omnibz suis cō

Nescio. cis. ciui. citū. cōponit ex non **N**escis
et scio scis uide in non et dicitur nescire qd non scire
ignorare vñ nescius. cia. ciū. et nesciens. tis. ois
ge. Et a dco nescienti aditā a forma h nescien
ca. ce. et differt ab ignorantia sicut dixi in igno

Nestoriani quidā heretici dicitur sunt a **N**estor
nestorio epō constantinopolitano qui bēti uirg
nem non dei s hominis hūmodo genitricē asseruit
ut aliam psonāz carnis. aliā faceret deitatis. Nec
vñ xpm in ūbo dei et carne credidit s sepa
et seiunctim alterū filiū dei alterū filiū hominis p

Netus a neo nes neui netū dicitur netus **N**et
ta. tū. i. filatus et hinc netus tustui. i. filamen vñ
marcial capella. ex cādenis bissi netibz ludabatur

Neu neuilli neuit. Est pretentum de neo nes.

Neuma matris. ge. neutri. uel h neuma neume.
.i. uocum emissio. modulatio. Et neumaticus ca.
cū. modulari dulcos et siuuis consonans Et est
uicū scriptoris cū inuenitur pneuma ut p̄scriba
tur. p. et est ibi barbarismus qd uicōse addit illa
lā ibi et cor penl genitui vñ in aurora. xpūs
mons uite est cū sancti neumatis igne

Neumaticus. ca. cū. penl cor. in neuma uide

Neuter ab uter p cōpositōz dicitur neuter. tra. trū
genitō neutrius. i. nec iste nec ille ullus Et scias
q̄ antiqui dicebant neut. tra. trū. genitō neutri.
tre. tri. datō neutro. tre. tio. vñ ad huc dicimus
cuius. ge. neutri Est enim neutri h casus genitū

Neutropassiuus. ua. uū. cōponit et neutropassi
uus. a. um. a neut ul neutro et passiuus a ū neu
tropassiuus sunt q̄nqz s neutropassiuus sunt q̄tuor
sicut dixi in tertia pte in tractatu de ūbis in. e. d

Neutrobi neut cōponit cū ibi **N**egenbz ūboz

et dicitur neutrobi .i. in neutra pre .i. in neutro loco
quod est dicitur neutrobiq Plantus. neutrobiq habeo
Neotropassius .a. v. m. et de stabule stabulu
dicitur ex pre finis cu componat ex obliquo et no
minatuo q ponit in fine De h ead vide in neu
Neulus .li. di. pius neuus Tropassius
Neuis .ui. mas. ge. i. macula que nascit in cor
pore hominis et ponit quandoq p culpa ul of
fensa vñ h neuulus .li. di. et neuosus .sa. sum. id
est plenus neuus vñ neuose aduibus et h neuo
sitas .ratis. Bernh in can. smone lxxj. si in consci
encia neuus fuerit ne qd ex ea pdierit carebit ne
Nex .necis .i. mors h nris non est in usu Quo
Nexibilis a neuto is h et h nexibil (vi. in necis
et h le Et e nexibilis ul nexibil qd pt necti ul qd
multis nexibz est nexu ut rete Et hic nexibiliter
Nexilis .le. cor. penl. in nexibilis (aduerbium
Nexim aduibu .i. coniuictim a (exponitur
Nexo a neuto .tis. dicitur nexo nexis (nexo nexis
nexui nexu .i. necere et nexo .as. xiii. et deberet
facere supinu nexitu sed facit nexu sicut et suum
simplex suu pmitit scz neuto a q demuat et uis
tur esse frequentatn h hug. psh. aut dicit in ix
lib flexo .as. ul nexis neuto n est eius primitiu
nam quo a pncipio amplexus qd ex ubo nasci
t amplexor fit ubu frequentatn amplexor. nis
Sic a pncipio nexus qd nascitur a ubo neuto fit
frequentatn nexo .as. vñ manifestu est q ratio
nabilis h h pnt coniuictioz pferz nexo .as. et
post pauca subdit prisnexo .as. xui. facit nexum
qd habet pntu et supinu sui primitiu scilicet
Nexo .as. in nexo nexis est (neuro .tis.
Nexus a neuto .tis. h nexus .xus vñ nexuosus
sa. sum. nexibus plenus vñ nexuose aduibus et
h nexuositas .ratis. et nexus .xa. xum. mobilitet
eciam tcdnat
Nibatus a niue dicitur nibatus .ca. ti. .i. splendidus
et h nibata .re. aqua ex nubibus uel ex ni
Nico ul nicolus gce latine dicitur uictoria ul
Nica a nice dicitur h nica nice qdaz dicitur
uitas qsi uictoralis qua alexand condidit in In
Nicepolis a nice uictoria (dia post uictoriam
et polis ciuitas dicitur h nicepolis .lis. penl. cor. hñc
augustus fecit et a uictoria sic appellauit post q
Niceteniu a nice ul nicos (deuicit antioniu
dicitur h niceteniu .rij. et dicitur nicetena philateria que
gestabant athlete facta de summitatibus armoz
que a uictis receperant et ea collo suo suspena
gestabant quociens uictores extiterant. qsi signa
uictorie Et ideo philateria talia in quibus desig
nabant uictorie a uictoria nicetena dicta sunt
Nicanor .oris. ppum nomen de quo dicitur in aurora
Ense metuit dexteram linguamq nicanoris hos
Nidil a hylu p grano ul medulla pene (tes
dicebant antiqui hylus hyla hylu ullus aliquis
Et ab hylus et non componit h nichilū .li. qsi nō
hilū .i. non aliqd. Vel fm quosdā componit a nō
et hylū penne et inde dicitur nichilū qsi eiaz nō ilū
.i. non eiaz tantillū qtu est ilū qd est qsi nichilū
qsi nichil Et hinc apocapaz h nichil incedina
bile et sincopaz h nil sñz incedinabile et sunt di
uisa nomina Et a nichilū nichilo .las. Et componi
tur adnichilo .las. .i. annullare destruere ad nichilū
redigere Et sunt actiua Item nichilum copaz
in neutro genere tantū nichilus simū vñ de hcc
nichilitas .ratis. et h et h et h nichilū incedinabi

le ul potius fit gtlis et figurate constuit cu qli
bet casu genere et cu utroq numero intransitiue
ut nichilū homo nichilū hominis nichilū homini
et cetera .i. nullus utilitatis ul poj ul ualoris hō
Et p coposicoz nichilifacō .os. et nichilipendo die
in eodem sensu .i. uilipendere nullius poj existiā
re uide ead in malus .la. lum.
Nichilifacō in nichil uide
Nichilipendo .dis. in nichil exponitur
Nichilo nichilas in nichil exponitur
Nichilominus aliquando est dicto coposita ali
quando simplex sic dixi in secunda pre ubi egi d
accentu aduibu in .e. de copositis a minus
Nicotemus .mi. penl. .pd. .ppum nomen cuius
Nicro a nictus dicitur nicro .ras. .i. uigi (dam uiri
lo ul palpebras moueo Et inde annicro .ras. co
Nicolaiter dicti sunt qdam heretici (ponitur
a quodā nicolao diacono ecclesie iherosolima
qui cu stephano et ceteris constitutus est a petro
qui p pulchritudinem relinquens uxorem dixit
ut quicūq uellet uteret ea. postea uisa est in stu
piz talis consuetudo ut inuice cōiugia cōmutaren
Nicolaus sicut qd est uictoria componit cu (tur
laos qd est pps et dicitur h nicolaus qsi uictoria po
puli (ultros enim ad hñc comitit ul dicitur uictoria
ppli .i. uictorū que populana sunt et uilia h hug
Et gals dicit q laos est plus monstrat uere nico
laus et non aspirat nicolaus
Nicromancia a mancia qd est diuiniatio dicitur et
nicros ul potius nicros qd est mortuū et coponi
tur h nicromancia .ie. .i. diuiniatio mortuoz ul q
fit p mortuū. qz quibusdā incantacionibz uident
mortui resuscitati diuinare et ad interrogata res
pondere ad quos suscitandos humani cadaueris
sanguis addit nam amare sanguinem dicunt de
mones Ideoz quociens nicromancia fit. ciuoz
aque misceat ut colore sanguinis facilius puoce
tur vñ de nigromancus .ca. cu. et nicromanticus
ca. cu. f. hug. Et scias q varro dicit esse quatuor
genera diuiniacionis .i. terram aquā aerem ignez
hinc geomancia pdromancia acromancia piro
mancia dicimus flora hic uisus gals De terra e
geomancia diuiniatio facta At ad aquā spectat y
dromancia spectat ad ignem ac piromancia Sed
Nicros a nictos q (nicromancia fit tibi palme
est nox deuicaz nicros .i. mortuū vñ coponitur
nicromancia et ac penl. in prosa
Nictalimicus in nictalimus est
Nictalimus a nictos qd est nox dicitur h nictalimus
m. .i. quodā passio qua p diem uisus denegat pa
tentibz oculis et nocturnis iuuentibz tenchris red
ditur ul econuiso die reddi nocte denegat vñ
nictalimicus .ca. cu. qui talem morbu patitur
Nictamen in nictor nictans est
Nictorax in nocticorax est
Nictilius a nictos qd est nox dicitur nictilius .lia. li
um .i. nocturnus et h nictilius .i. bachus qz de noc
te ei sacrificabant ul de nocte poracōni uocabat
Nictimene a nictos deuicatur (et inebriabant
h nictimene .nes. .i. noctua et actus in fine
Nictio .tis. in nicto .tis. uide
Nictitor .raris. a nictor .raris. deuicaz nictitor .ti
raris .fre. Inuenit ead in neutro genere in eodē
sensu nicto .ras. et nictiro .ras. .i. frequenter nocte
Nicto .tis. a nicto .ras. dicitur nicto .tis. tui (uigilare
fne .titu .i. glatire qd ppe canū e quando belliaz

uestigia insequuntur et acute gannunt. unde co-
lus de quodam cane Bene nictit oletq
Nictor. a nictos qd ē nox dicitur nictor tamē. i. noc-
te. uigilare. unde nictanter adhibū. i. uigilanter.
Et h nictamen inis. i. uigilamen Et h nictatus.
tus. idem Inuenitur etiaz in neutro gnie in eodez
sensu nictor tas. Nictor uel nictor cōponit annictor
azis. ul' annictor tas. In nictor azis. ul' innictor tas
Nictor gce. latine dicitur nox **Nictus** a nictor azis
dicitur h nictus tus. i. uigilamen ul' motus palpebraz
Nideo a nidos dicitur nideo des dui. dēre. i.
splondere. Et ē tractū a nido. scilicet cū pulli matre
adueniente cū quodaz alaz applausu occurrunt
Et tunc ppe est nidere. Item nidere. i. redolere. Et
ppe dicitur de carne assata ul' dū assatur nideo cōpo-
nitur enideo des. i. eniteo. prenideo des. i. pniteo
renideo des. i. reniteo. Pnt etiaz pōcā cōposita al-
teram significacōm simplicis redolere. nideo et e-
ius cōposita neutri sunt. Et faciunt pteritū in dui
Et carent supinis Et pōcū hanc silbam ni. que
in nico corripitur Et iō aurores necessitate me-
tri cogere sepe ponunt nidere pro niteo.
Nidifico cas pnt cor. i. nidū facit et cōponitur
Nidor a nideo des dicitur h nidor **Nidul** et facio
dicitur. Odor. Et ppe assator.
Nidulus pnt cor. dimi. i. pnis nidul Job xxx
Nidus di auium est. **In** nidulo meo moriar
Nigellus. a niger nigellus la luz dicitur aliqntuluz
niger. unde nigellulus la lum. aliud diminutiuum
Niger a nubes dicitur niger za q. qsi nubiger
. i. nubem et obscuritatem gerens qz nō est serenus
h fusco optus Et uidet esse cōpositū Et cōpatur
nigor nigerimus p geminū. r. formāz eniz a ni-
ger addita rimus vñ nigre. gnius. gerime et hoc
nigredo. dimis. niger cōponit subniger. i. aliquan-
tulū niger et cor. ni. Et a niger dicitur nigo. g-
ras. niguum facere Et cōponit denigro. gras. em-
gro. gras. i. ualde nigrire ul' nigredines auferre
Et est actū cū suis cōpositis Et pō hanc silbam
ni postcōe h naturaliter eam corripit qd potest
uideri in niger qd eam corripit vñ in pfa eam
cor. semp Et a niger descendit nigreo. gres. qd
cōponit denigreo. gres. et hinc denigresco. cis. in
choatū Et cor. m. naturaliter vñ in aurora ac-
cio si mala sit omne nigrescit opus Itē oracius
Dicit niger est hūc tu romane caueto
Nigreo. gres. in niger uide
Nigro. gras. i. niger exponitur
Nigromancia in nigromancia uide
il indeclinabile in nichil est
Niliacus a nilus dicitur niliacus. ca. cū. ptenens ac-
nilū ul' egiptiacus et niloticus ca cū in eodem ser-
su Lucanus in ix rege sub impuro nilotica regna
Diligena. ne. penl. cor. omnis. ge. ge tenente
nitus a nilo ul' in egipto Et cōponit a nilus et
Nilotis a nilus dicitur h nilotic. nois. i. e. gigno.
egiacus uide in niliacus
Nilus nili. mas. fluius egipti sic dicitur qd nil-
on. i. liniū trahens q fecunditatem efficit uide in
Nimbosus in nimbis uide **Ge.** ul' gion
Nimbus a nubes dicitur nimbis. nimbi. i. densitas
nubis in tēpestate obscura et nimbi sunt repenti-
ne pluuie h pluuias uocamus lentas et inzes q
fluuas. uel qsi fluentes. unde nimbosus sa sum.
tēpfluosus. nubilosus Et h nimbis. ventus aqua
mixtus. Itē nimbis ē fasciola trisueria ex auro.

insuta in linteis qd ē in fronte feminaz. vñ nim-
bosus sa sum. ul' nimbatus ca tū. nimbo ornatus
Nimius. sciz sū dubio pfecto nec mix fm pap
nimis uel nimium. adubium quantitas. i. plus
iusto. ultra uoluntatem. multū uel satis h pap Et
corripit ni Quid de reme. Que nimis appent redia
uitat auis. Poniē etiaz nimis p ualde ul' pfecte
Vnde illud dauidis. Ego autē humiliatus suz ni-
mis. i. pfecte uel ualde ut exponit bernhardus
Nimianus. i. maritus cuius uxor mechaē et ip-
sū **Nimpha.** a nubes dicitur h nimpha pbe. **Ge** racer
dea aquaz. Et spūliter fonciū. qz a nubibus. aque
ueniunt et hnt originem Et dicitur nimphē cedem
que et muse Rec immerito. nam aque motus mu-
sam efficit Itē nimpha dicitur ipa aqua. vñ nimpha
dicitur sponsa in nuptijs Sic dicitur p officio lauacris.
Quod etiaz ad nomen nubentis alludit. vñ ouis
epi Grata fuerit nimphis p saluis dona maritis
et cōponit cū para qd ē iuxta et dicitur h panimpha
Ningidus. a ningo gis dicitur ningidus da-
dum idest niueus. candidus. Et corripit gi.
Ningo. a nix dicitur ningo gis ixi. i. niuem
emittere. Et est uerbū excepere actionis. Et ppe
Nisus a nitos niteris dicitur **Nisus** tñ terciaz psonas
h nisus sus. i. conamen et nisus. sa. sum. picipiū
et h nisus. si. p quodaz aue qui alio nomine dicitur
alietus ul' nisus dicitur nisus a niso rege megarentiū
qui in illā auem h fabulam mutatus fuit Item
nisi est coniuuncō et tunc corripit pmas vñ qui
dam non sunt qnq nisi dno dare uulnera nisi
Non est tuta nisi sine niso filia nisi
Nisus in nisus uide
Nitedula a niteo. tes. dicitur h nitedula. le. ponuli-
ma cor. qdaz animal q ignis in nocte lucens
Nitella. le. fe. ge. pnis nitos et dicitur a niteo niteo
Nitens. tis. ge. omnis picipiū de niteo. tes. et
cor. pmas Itē est picipiū de nitos. teris. et tūc p-
ducit pmas vñ nitens nitens et consilia pos-
sunt corripere penl et pducere diuisis respectibz
Itē Rex bisso nitens adamantū uba nitens
Et nitro nitens adamantū uba nitens
Niteo. tes. tui. tere. splendere lucere candere et dicitur
niteo qd niuem tenet et est et h. a niteo nitescō
cis. inchoa. niteo cōponit eniteo. tes. vñ enitel
co. cis. pniteo. tes. unde pnitescō. cis. **Reniteo**
tes. vñ renitescō. cis. **Niteo** et eius cōposita sunt
neutra et omnia faciunt pteritū in tui et carent
supino Et cor. penl et ut dicitur in gress **Gēma** nitre
sicus fulget candela qz lucet
Nitidus a niteo. tes. dicitur nitidus. da. dū. qsi nitro-
ri datus Et cōpatur nitidior. issimus vñ nitide-
dius. sime. adhibū vñ h nitiditas. ratis. et niti-
do. das. i. nitid facere Et est actū et cor. n.
Nitros nitens nisus ul' nixus. i. laborare. gradi-
conari. et parē **Nam** in ptu maximus labor et co-
natus ē et ppe p pē facit nixus Nitros cōponit
annitros. teris ualde niti ul' adherere appodiani **Con-**
nitros. teris. ualde niti uel foras mittere uel parē
Innitros teris ualde ul' contra niti ul' adherere ap-
podiani fulcra **Pennitros** teris pfecte niti ambulaē
Obnitros niteris. i. resistere oblectari contradicere
ul' rennuere ul' obniti. i. circūquaq niti ad obse-
quium **Renitros.** teris resistere reluctari **Subnitros**
teris. i. subtilis niti appodiani ul' sumministrare **Ni-**
tros et eius cōposita sunt deponencia et pō. h. te
silbaz ni. vñ ouidius de sine titulo Nitros in

uicium semp cupimus qz negata et faciunt supin
tam in sum qz in xū s utramqz significacōz sim
prios licet p parē frequencius in xū et in sup p
conari inueniāz s hug. Et pris dicit qz nitro fa
cit nifum inuenit ecā in xū sup Et hz nitro qzqz
picipia scz nitens. nifus. nixus nifurus nixurus
Nitro. toris. mas. ge. i. splendor pō. penl geni
tius et deriuat a nitro. res. et cor pmani s nitro
teris uerbum. eam producit. Res est pulchra
nitro. in quam super omnia nitro.

Nitru. tri. qdaz species terre similis minuto sa
bulo cui si aqua infunditur fumigat ex quo me
dicine fiunt et sorde uestium et corpm lauantur
vnde et dicit a nitro ul' a nitendo qz res nitidas fa
cit ul' dicit a nitria regione ul' opido ubi nascitur
Natura eius non mltū distat a sale habet enim
uirtutē salis Et silz oritur in littoribus canescen
tibus siccitate s hug. pap uero dicit Nitru species
salis ex aqua et terra factum inuenit in egipto
Nitru de aqua fit ex nimio solis calore in palef
tina prohibioz xxv. Actum in nitro. Item Jer.
ij. Si laueris te nitro. et cetera.

Niuo. as. au. niuare. i. ningere a niue deriuat
et a niuo niuafco dicitur. Item a nix niuofus
sa. sum. plenus niue et h et h niualis et h le et
corripit ni sicut nix niuis

Niuofus. sa. sum. in niuo. uas. est
Nix a nubes deriuat h nix niuis qz a nube ue
nit vñ niueus. uea. ueū. et h et h niualis et h le
et cor. ni. nix niuis et ab eo ueniencia ut niualis
excepto coniuco. ce. qd pō ni qd dicit esse cō
positū a niue Abj uero a nitro teris. et ut dicit
ps in vij lib. ubi agit de terminacionibus terre
terminacōis. Nix definit in ix cori. supple naturali
ter

Dic nota qz materia niuis est nubes cali
da Cū enim sol radijs calefacit inferiora eleuata
eleuat ex eis uapores in quo est uis caloris qui
calor ecā mltū secū duxit de aerea substantia q
postea eleuatus ad locū frigidū inspissat in nu
bem et frigidū locū incipit expellere calidū Et si
frigus istud est excellens aut expellit subito ca
lidū ante conuersionem nubis in aquā aut expel
lit nō subito. Et si quidem subito expellit tūc fit
dura congelacio ex illo sicut pruina. Si autē nō
subito tūc calidū aerium non tēperatū qd cōge
lacōnez impedire nō potest remittit tantū effec
tū maximi frigoris q effectus est indurare cōge
latū et ideo nix cadit mollis manibus compressi
lis defacile Et h etiam patet qz hz pma materi
a humidaz impōnū scz rons prume et niuis sit
una nō tūc immediata materia est una qz pxi
ma materia niuis est nubes et pruine pxi
ma materia est uapor Similiter pxi
ma materia niuis est nubes calida mltū in sua eleuacōne habens
de aereo introducto in materiā p calidū eleuans
uaporem vñ facta est nubes eo qz nō habet ma
teriā pluuię q est nubes frigida nec materia roris
q est materia tēpata et subtilis Differt autē a ma
teria grandis qz nubes q est materia grandinis
est nubes calidissima a qua totū sil egredit cali
dum s a nube niuis egredit paulatim Est pretere
sciendū qz uapor niuis mltū habet de terrestri
admixto Et ideo est de uaporibus qui ex aquis
in terris currentibus eleuat Cuius signū est qz
aqua niuis liquefacta nō est pura et qz frequen
ter sordidantur manus quando lauantur niue

liquefacta et ideo aque niuis resolute fecundant
mltū terras et faciunt crescere semina qz calidū
paulatim egrediens tēperat in eis frigiditatem et
sunt bone commixtionis cum aereo et terrestri
Duo autē signa potest habere uulgus aduentus
niuis in pximo Cum enim aer turbidus est da
ra turbacōne ad albedinem in superioribus aeris
declinante signum accipit uulgus qz illa nubes
que tunc turbat serenitatem aeris est nubes ni
uis qz nubes pluuię esset obscura et magis spis
sa et magis se trahens ad unum locū aeris cum
nubes niuis mltū habeat immixtū de aereo et
ideo alba et sic poccupata frigore ante multam
spissacōnem suam et ideo sparsa p aeren et ideo
uisis diffunditur in ipsa Aliud autē signum est
qd cū sentitur aer calefieri aliquantulum post
uisionem talis nubis in hieme pnotificat in pxi
mo niuem debere uenire Cuius causa est quia iā
calidum niuis cū aereo in ducto paulatim incipit
expelli a nube et h est qz cū iam incipit congela
ri post qz pxime sequit descensus niuis Ex his
p qz cū nixit ubiqz obscurum est celū alba q
dam obscuritate Sed cū pluit est obscurū nigra
obscuritate et non ubiqz nō raro qz scilicet nubes
niuisa sparsa est et diuaticata pluuiosa autē con
tracta est et qsi ad aquam reducta et ideo mino
rem locū occupat qz niuisa uide ecāz in pruina

Nixus a nitro. teris. h nixus xus Et in ros
i. partus ul' conatus Itē mobiliter nixus. a. um
No nas nauu natū Et cōponitur cū picipiū
ad et dicit anno. as. mutata. d. in. u. Itē cū in
et dicit inno. as. i. intus nare Itē cū trans et dicit tra
no. as. flo est neutz cū suis cōpositis

Nobilis a notabilis p simpōā dicit h et h nobi
lis et h le. et h et h nobilif lis. qsi notabilis qd sa
cile notat scz cuius nomen et genus cognoscitur
p datus. qz autē dicit nobilis qsi non uilis et hi. est
et cōpāt nobilior. simus vnde nobilif. lius. sime
adubiū et h nobilitas. ratis Nobilis cōponit ig
nobilis Et scias qz est. sup illud mtid. c. iij. Et ne
uelitis dicere patrem habemus abraham sic dicit
Quid pdest ei quem mores sordidant generacio
clara aut quid nocet illi generacio uilis quē mo
res adomant Quid p fuit. Cam. qui fuit noe fili
us auu de terra nascitur s nō est terra et auu eli
gitur s terra contempnitur et stannū de argento
egreditur. s non est argentū. Sed argentū forma
ē. stannū autē foras expellitur. Melius ē de gene
rem claz fieri. qz de claz genere contempnibilem
nasci. uide in clericis et ordo

Nobilis a nobilis dicit nobilito. mas. nobiles fa
cere. honestare. et nobilitare. i. more nobiliter se
habere nobiles imitari. Et cōponitur denobilitas
tas. i. ualde denobilitare ul' de sit puatū s. utz i
qz significacōnem simplicis denobilitare id est deo
sum a nobilitate destituere scz uitupare dehonef
rare. et de nobilitate degenerare non more nobi
lū se habere. Nobilito in pma significacōne cum
suis cōpositis ē actiū. in secunda ē neutz. et cor
li. vñ esopus. Nobilitat uiles frons giosa dapes.

Nocce. es. cui. itū. i. offendē vñ nocuus. a. u. et
nocuus a u. i. nocē ul' cui nocet Itē a nocce no
cens nomen. et cōpatur nocencior. simus. vnde
nocenter. eius sime. adubiū et h nocencia. ce. Et
cōponitur Innocens. i. non nocens Et cōpatur
vno Innocenter. eius. sime. adubiū et h innocen

cia. die. Noceo componitur pnoceo. i. ualde ul' pfecte
re noceo. Noceo et eius coposita sunt neutra. et
faciunt presentiu in cui. et supinu in ditu penl. cor
Et cor. hanc sillba no. vii. p. sper. velle magis fa
onus q' tolerare nocet. Itē nota q' antiq' constru
ebant h' ubi noceo cū accusatiuo qd' in mltis ad
huc locis inuenitur. vii. marci ultimo. Si morti
feruz quid biberit non eos nocebit. Et h' ideo q'
significacōnem habet actiua. h' usu neutri est. Et
q' defat uox eius in passiuo in pma et in secun
da psona constructur cum datiuo

Nocticorax. a nocte. et corax qd' est coruus cō
ponitur h' nocticorax. raris. penl. p. d. in obliq's
.i. noctis coruus q' denocte volat ul' q' denocte
uigilat et est idē qd' nicticorax de quo d' in ps.
factus sum sicut nocticorax in domicilio. S' nicti
corax p' componi a nictos qd' est nox. et corax
Item ē idem qd' noctua. S' noctua ē p' miscui ge
vii uidetur q' nocticorax ecia' sit p' miscui g'nis.
vnde psid xij et h'. Nicticorax ipa est et noctua. q'
noctem amat. Est enim lucifuga et solem uidere

Noticula le penl cori. est. Cō patē et cor co.
dimi. de nox. i. pua nox. Item noticula. i. luna.

Nociluca a nox et lux ul' luceo res cōponit
h' nociluca et. quidā umis nocte lucens et p' lu

Nocpugnus a nox et pugno as cōponit noc
tipugnus na nū. i. obscurus. q' nocte cōpugnator

Noctū hij dixerunt antiqui. Cū compugnat
a quo cōponit trinocitū. quadnoctū. quinquoc
tū. et eqnoctū h' quosdā. Itē noctū est g'nis plu

Noctu a nox d' nocto ras tau. i. Cū de nox
nocte uigilare. Et inde cōponit pnocto ras taze.

Noctu. i. de nocte ul' in nocte. adubiū est t'pis
Et d' a nocte. vnde dicit ps in xv li. In u pauca
inueniuntur adubia denominatiua. ut diu et ex
eo compositum interdiu. Et a nocte noctu.

Noctua a nox diuatur h' noctua tue. Et est p'
miscui ge. h' eciam d' nictimene De noctua dicit
isid xij et h' Noctua d' ex eo q' nocte circūuolat

et p' diem nō possit uidere. Nam exortō splendo
re solis uisus illius ebatur. Hanc autē sola cre
ta insula non h' Et si ueniat aliunde statim mori
tur. Noctua non ē bubo. Nam bubo maior ē. De
hac ecia' dicit amb in v exame. noctua ipa que

admodū magnis et glaucis oculorū pupillis noc
tumazū tenebraz caligantē non sentit horrorem
Et quo fuerit nox obicuior. eo cont' usum aui
uz ceteraz in offensos exercet uolatus Exortō

autē die et circūfuso splendore solis. uisus ē eius
ebatur q' quibusdam heret tenebris Quo indicē
suo declarat esse aliquos qui cū oculos habeant

ad uidendū. et uidere non soleant Et uisus sui so
lis officō fungantē in tenebris. De cord ocul loq'
quos hūc sapientes mundi et nō uident in luce

nil cernunt In tenebris ambulat dū demoniorū
tenebroza rimantur Et celi astra uidere se credūt
describentes radio mūdū. mensuram aeris ipius

colligentes Porro autē a fide ocuij. p'petue ce
citatis tenebris implicantiu hōtes in pximo diem
xpi et lumen ecclesie Et nichil uidentes apiunt

os quasi scientes omnia Acuti ad uana. ebetes ad
crena Et longe disputacōnis amfractu p'dentes
in scie p'pe cecitate Itaq' dū cupiunt uanis vo
litare smonibus quasi noctue in lumine uanue
runt Cn' eciam dicit. sicut qui g'uos habet ocu
los h' ponas eū in loco tenebroso melius uidet

si autē ponas eū in sole nichil uidet q' oculus nō
suffert solis candorem Sic et homo mundialis q'
oculum. i. inreccionem uel mentē terrenis desideri
is sordidam habet et turbulentam Si ponas eū in
rebus mūdialibus sapit et astutus ē. Si autē tra
has eū ad res spirituales nichil sapit. quia mens
eius terrenis desiderijs corrupta nō sentit bonum
Boet' ē in iij de cons' dicit. Nequnt mali oculos re
nebris assuetos ad lucem p'prie uirtutis attolle
re. Similes q' auibz sunt quoq' intuitū hominū
nox illuminat dies ceat Hoc attendens Augus.
Exclamat ad alipiu dñs Quid patimur Surgite
indocti et celū rapiunt et nos cū doctrinis nostris
in infernū demergimur Vide in s'iq' et in uespa
tilio et in oculo et in p'bus et in ordo

Nocturnus a nocte d' nocturnus a um. et h' et
h' nocturnal' et hoc nocturnale. res noctis. uel p'

Nocius a nocte diuatur no. Cōponit noctem
cuis a u. i. nocens uel cui nocet et cōponitur in

Nodellus li dimi puus nodus. Cōponit.

Nodo das in nodus est

Nodus li. penl cor di. puus nodus

Nodus di. i. ligatura et nodus d' in exercitu
densa peditu multitudine. p' difficultate dictus q'
uix possit reuolui Vnde nodosus sa sim nodis
plenus et cōpatur nodosior simus vnde nodose.

sus sine adubiū et hec nodositas ratif. Nodus
cōponitur Enodis trinodis quadrinodis Et hinc
trinodium quadrinodium quinquodium et p'

d' nodus p'mā Quidius epy Ossa mei fratris da
ua p'fracta trinodi Et a nodus diuatur nodo das
d' aui Et est nodare ligare Et componitur Anodo

as. i. alligare abnodo as exoluere Connodo as. i.
colligare denodo as dinodo enodo as omnia p' ex
oluere Innodo as alligare p'nodo as renodo reno

das iterum nodare ul' exoluere Nodo as actiuum
est cū omnibus suis compositis et p' no Vñ cui
dius. meta m' Collia nodosus facit internodia po

Noe interpretatur requies. q' sub illo om
plexa retro opera quieuerunt per diluuiū. Vnde et
cū pater eius uocaret nomen eius noe dixit. Iste

requiescere nos faciet ab omnibus ogibus nostris

Noemi interpretatur consolata q' marito et libe
ris p'gre mortuis Ruth moabitaz in cōsolacōne

Nops. i. mens ul' racō summa ps Cūa renuit
anime Itē nois uoluntas dei ul' mens que p'ui

Nola. le. fe. ge. quedaz cui Cōdenda d' s. pap.
tas cāpanie et hinc h' nola. le. illō tintinabulum

qd' appenditur collis canū. ul' pedibus auuū. uel
illō qd' appenditur frenis et pectonibus equorū
ut cū quodaz sonitu incedant equi Et d' a nola
ciuitate q' ibi p'mū fuit factum et inuentū tale

instrumentū Et ampliato nomine inuenitur no
la p' qualibet pua cāpana ul' p' cāpanella refec
tonj et cor. no. vnde nolus numeri pluralis casus
ablatiui cor. no. h' nolus ūbum p'd. no. xv Cuius
colla nolus resonant h' tangere nolus

Nolanus. na. nū. nomen patrū a nola ciuita
Nolo nonuis nonuult nolui nol Cōponit
le. i. non uelle a non et uolo cōponitur Et h' cō
positū a nolo habet impatiuum noli nolite. licet
uolo careat impatiuo. q' licet homo non possit
sibi ipsi impare. alijs tamen p' impare. Et produ
cit no. h' nola le cor no. sicut in nola dixi. et ubi
uolo simplex habz duo l ul' vñ et nolo similiter

Noma nomen grecum uerbum est. id est tribu

ere vno et dicitur apud grecos noma. i. nomen et ap-
ponitur ei. o. p. p. thesim et dicitur onoma in eodem
sensu. ul' forte noma no est in usu apud grecos
si componitur cu o et dicitur onoma. i. nomen qd tribu-
ens qd distribuit ul' tribuit qualitate noma com-
ponitur cu dia et tris et tetras. et dicitur h' dionimū
trionimū tetraonimū Itē cu polis et dicitur polioni-
mū dionima ul' trionima ul' tetraonima ul' poli-
onima sunt duo ul' tria ul' quatuor ul' plura no-
mina idem significancia et appellatiua vnde dio-
nimus. a. um. trionimus. a. um. tetraonimus. a.
um. polionimus. a. um. in eodem sensu scilicet il-
le qui habet duo uel tria uel quatuor uel plura
nomina Item noma ul' nomia. i. lex

Nomen a notamen dicitur h' nomen. inis. qd nota-
men qd p ipm substantiam et qualitate alicuius
notamus Nomen etiā dicitur fama ul' opinio vnde
nominosus. ia. sum. i. famosus et copatur vñ no-
minose sius. sime. adubiū et nomino sita ratis. **A**
nomen componit h' binomen. inis. i. duo nomina
trinomen. inis. quadrinomen. inis. i. tria nomina
quatuor nomina vñ h' et h' binomis et h' me. qd
drinomis. me. et binomius. ia. ium. et trinomius
a. u. qui duo ul' tria ul' iij nomina h' h. huc. **E**t
ut dicitur p' p' nomen est signare substantiam
et qualitate. nominū aliud p' aliud appellatū
p' nomen est istud qd puat; substantiam et
puat; qualitate designat ut martinus Appellati-
uū nomen est illud qd naturaliter comune ē mē-
tor; quos eade; substantia ul' quantitas ul' quali-
tas generalis ul' specialis iūgit generalis ut aiā
spā ut hō Spē p' p' nomen tū sunt quatu-
or. scz nomen p' nomen cognomen et agnomen.
Nomen est p' p' qd imponit alicui nō ha-
bens nomen ut socrates. p' nomen ē qd imponi-
tur alicui causa difference ut lucius catilina Cog-
nomen est comune totius cognationis ut scipio.
Agnomen est qd imponit ab aliq' euentu ut ab
affrica dicitur affricanus qd deuicit affricā Qui-
dam dicunt qd nomen dicitur a noma greco qd ē no-
men et p' p' nomen. uide in sponte

Nomia uel nomia id est lex
Nomino a nomen dicitur nomino. as. nomine uo-
care appellare vñ nominatus. ra. tum. ualde opi-
natus et nominatus Et copat vñ nominare. ius
sime. adubiū et h' nominacō. onis. Itē a nomi-
no ul' nominatus nominatus. a. um. et hic no-
minatus ui et nominatum adubiū Et scias qd
triplex ē nōis. scilz nōis supponens. et nōis appo-
nens. et nōis exponens. Nōis supponens est qui
supponit uō. ut petrus currit Et debet concordare
cu uō in p'ona et in nōo Potest tū h' impe-
diri quatuor modis sicut plenius dixi in tertia
parte ubi egi de regimine nominatiui.

Nomisma matis. In numisma uide.
Nomius noma ul' nomia. i. lex. vñ nomius a
um. i. legalis Itē nomius. i. pastor. a nomeos. i.
a pascuis sic dicitur. vñ nomius a um. i. pastor
vñ appollo dicitur est nomius. i. pastor ul' legalis

Nomos dicitur pastor et acuis in h' **A** lege cordaz
Non adubiū ē negandi Et ē sciendū qd nega-
tio non p'posita nomini p' componem puat tū.
ut nullus S; qñ p' copositionem adubiū ubi
sine dubio puat et ponit. ut nolo nescio nequeo
Hec enim sola ūba componit cu non. ut ostendat
pena inflicta homini p' p' originale peccatu. qd

punitus ē in uoluntate sciencia potēcia Si autē
ueniat p' infinitate. tūc h' exilem negationē qd
puat et ponit. ut nō hō. i. aliqd qd non ē hō de
h' plenius dixi in tertia parte ubi egi de figura no-
Nonages adubiū numeri. i. nona **C**minis b.
ginta uobus Et derivatur a nonaginta.

Nonaginta componit a nouem. et gentes qd est
decem. quasi nonies decem. vnde nonagenus na-
num. Et nonagenarius tria triū. Et nonagesimus
Nonaria re. i. merita Et dicitur a no **C**lima simū
na. qd ante nonam nō licebat ei exire de prostibu-
lo. Consuetudo enim erat apud romanos. ut usq;
ad horā nonam de comodo rei publice disputa-
rent Neq; alicui delectacōni ante nonā uacarent.
vnde merices dōc sunt nonarie. qd ad horam no-
nam et non ante de p'hibulis exhibant. ne si p'us
egredierentur iuuenes impedirent.

Nonarius a nouē dicitur nonarius tria triū. et noue-
nus na num. et h' nouenus ni. ul' nouenarius tri-
Nonum .i. nec adhuc. fm papiam.

None nonaz. quidā dies mensis scilz quintus uel
septimus qd tūc incipiebant nūdine vñ h' et h' no-
nal et h' le Et dicitur none a nūdine. uis in kalēde

Nongenti a nouē et centū componit nongenti.
te ra. i. nonies centū Et muratur e in g aūceden-
te n Sicut etiam in quadringenti quingenti septin-
genti octingenti In alijs autē nominibus retinent
e ut trecenti ducenti sescenti uel secenti sicut p'ba
ui p' p' in ca. de sil'a in p'ima parte ubi egi de g la

Nonne nūquid non fm papia
Nonnūq; .i. aliquodens uel aliqñ fm pap
Nonus na nū **A** nouem dicitur nonus na num. Et
hec nona none. pro quadam hora diei.

Nozicus h' nozic ē quedam ciuitas. vñ nozicus
ca. ut nozicus ensis. qd ibi optimi sunt enses.

Norma grece regula latine Et inde dicitur norma ce-
mentarioz. ad quā oportet iudicare structuras pietu-
ex' quam nil rectū fieri p' **A** norma componitur
abnormis denormis enormis inormis. Omnia
in eodem sensu. scz deformis turgis inanis et gū-
dis. irregularis. illitteratus. crassus. Vnde hec ab-
normitas. denormitas. enormitas. inormitas.

Orat Rusticus abnormis sapiens crassus miua

Nosco a nosco cis dicitur nosco ras. p'nt' cor. i.
frequent' nosco Et format' a secunda p'ona p'ntis
indictuū scilz noscis remota s et addita to
uel a sup' quo utebant' antiqui scilz noscitu tu

Nosco cis noui notū Et componit agnosco cis
agnoui agniti. ualde ul' iuxta noscere. cognosco
cis noui niti. simul nosce. Et inde componit p'rog-
nosco et recognosco Itē a nosco componit dinosco
cis ui tū. Et ignosco cis ui tum. p'nosco cis ui tū
ante nosce. p'nosco cis ui tū. ualde ul' p'fecte nos-
cere p'nosco cis. i. p'cul aū nosce nosco et eius
composita omnia sunt actina p'ra ignosco qd ē
neut' Et omnia faciunt p'ntū in noui p'nt' p'd
Et sup' in notū p'd o. p'ter agnosco cognosco que
murant o. in. j. cor. et faciunt cognitum. et agniti
Item nota. qd antiquitus nosco faciebat supinuz
noscitu quod in quibusdam libris antiquis inue-
nit et in simplicis et in compositis. uis i ignosco

Nosse dicitur p' sincopā p' nouisse. vñ patet qd de-
bet scribi p' geminū s non per. sc. qd nosce est im-

Nota a noto. notas. dicitur h' nota **C**patiu modi
te. macula ul' culpa. ul' signum quod aliquid no-
tat. ut signū litere. ul' reprehensio. vnde hec notu

la. le. et notella. le. ambo dimi. Et e notula huius
lucida et apta traditio eorum que sunt alibi diffusius
tractata Item a nota h notarius rij. qui notat
facit ut in cartis publicis Et notarius a um qd ad
notariu ul notat pntet vñ ars notaria dca e que
olim consistebat in solis notul f hug Itz note
dñz argumenta signa racōnes indicia testimonia
coniecture suspicōnes Et cor p̄mam nota. sed
notus ta tñ eam p̄d xv Est in fronte nota fuz
Notico A notu ras diuatur (ti p̄mine nota
notu res tui tere. esse ul fieri notū Et p̄d p̄mas
licet notu ras eam cor Et cōponitur innoto res
tui Et hinc notesco cis. et innotesco ds inchoati.
Et nota q noteo et innoteo in p̄nti non sunt in
usu s̄ in p̄terito Inchoati autē istoz sunt in usu
Et declinando solemus suis inchoatiuis attribuē
p̄terita istoz. dñtes notesco cis notui Innotesco
ds tui. Et in similibus idem solemus facere ut se
nescio senui quiesco quiesui et suesco sicuti floreo
cū omnibus suis compositis neutri e Et caret sup
Et producit hanc sillam no fm hug.
Nothus th. et notba. Qui ul que nata e de no
bili patre et ignobili matre. sicut de concubina Et
dz nothus p h qz natus sit de nota. i. de iniamia
culpa. Huic contrarius e spuzius. qui scilz natus
e de nobili matre et ignobili patre Hinc etiā no
thus dz quidam malus et sinister uentus scilicet
auster. qui pluuosus e Et a calore suo etiaz pis
ces in mari adulantur et corrumpuntur Item a
nothus dz nothus a um. unde nomina a ḡcis in
pte decorata dñz notba. qz nobile hnt patrem. i.
p̄ncipiū scilz ḡcisimū Et ignobile matrem. i. sine
scilz latinitate Sunt ergo latina nomina. que p̄
cipiū et finem hnt latinū in lib̄ iudicū slovacula no ascende
sup caput eius Et ps. quasi nouacula acuta fecit
ti dolū slovacula etiam dz ferreum instrumentū
quo solet radi p̄gamentū. Ab inuouando dca qz
Nouale A nouo as dz h no (in)uouat pelles
uale h̄s Et h noualis lis. in eod sensu. i. ager qui
singulis annis renouatur arando. ul qui p̄mū no
uus p̄scindit et aratur ul qui alteris annis ua
cat nouandaz sibi uizium cā. Virgil in bucco.
Impius h tā culta noualia miles habebat Ece
in neu ge posuit Idem in geoz Alterius si tu con
sas paciare nouales Et sic posuit noualis lis in
fe ge. Et h et h noualis inuenit in eod sensu f
hug Pap sic dicit slouales dicimus siluas ul cā
Nouellus A nouus dz nouel (pos nup saros.
lus la lū Et h nouella le. ramus arboris tener.
et nouus. unde ps. filij tui sicut nouelle oliuaz
Nouem a noue qd est noue dz noue plural nij
Nouennis a noue et an (om̄is ge. et in decli.
nis cōponit h et h nouennis et h ne. i. noue an
noy vñ h nouenniū nij. i. spaciū nouem annoy
Nouensiles. a noue et salio cōponit hij et hee
nouensiles. Quidā dij sic dicit qz noue insultibus
naue infestant unde dñt qz si euasit nauis den
mū insultū nō deinceps timet. vñ luca. de cesare
in q̄nto Doc fatū decimus ductu mirabile status
Inualida tunc puppe leuat. fm hug Pap etiam
dicit nouensiles. i. nouez salientes. vel Iouensiles
.i. saltatores iouis Et corripit si.
Nouerca a nouus a um dz h nouerca ce. i. mā
terna Et dz nouica qz noua supducatur a patre.
qz autē dz nouica qz noua uolens capta et non
antiqua. ul nouica qz nouos. i. puos et recentos.

cuius testis e p̄plur Et dissimulacōni siue inficiaci
oni non e locus Et intelligitur p̄plur esse testis si
ue sit imen omnibus notū qui sunt in loco illo si
ue maiori pti Itē in notorio iuris requirit q̄nqz
p̄bacō cont negantem In notorio iio facti nō re
quiritur ordo iuris qui e alē regularit suauous.
Guidencia emz patenti sceleris clamore non indi
get accusatoris Et si forte iudex uelit talit delin
quentez f qz ius postulat punire ul corrigē Et si
ille appellat. non e appellacioni huiusmodi dese
rendū Itē notorius facti subdiuitur qz aliud e
notorius facti p̄manentis actu. ut cū quis publice
tenet adulteram ul concubinam in domo Aliud
notorius facti cōseuentis actu. ut si aliquis in pub
lico interfecit hominē ul fecit sacrilegiū ul simile
Aliud notorius facti p̄sumpti ut si aliquis publice
habitus e p̄ filio consan. neo ul affini alienius
Et h a quibusdam dz notorius p̄sumptū Dicunt
enim qz e notorius iuris. notorius facti. notorium
p̄sumptū Et e notorius p̄sumptum ut si aliquis
publice habitus e p̄ filio ubi non sequit alia p̄
bacō. qz emz aliquis sit filius istius. non p̄t uere
p̄bazi Idem dñt in fornicacōne Si emz clericus
iuuenis et cupidus scēū habeat in domo sua u
uenculam suspectam. non e notoria fornicacō si
p̄sumpta Nam ut dicit Quid epp A iuuenes et cu
pido credatur reddita uigo De notorio etiaz dixi
in missa. uide etiam in suspicio.
Notria rie. i. pinna Notus a nosco cis dz no
tus ta tñ. i. cognitus Et comparatur notioz simus
vñ note eius sine adhibiū Et h notica de et p̄d
no. h notbus aspiratū cor no. ut dixi in notbus
Nouacula le. rasoriū. A nouo as qz nouat ho
mines unde in lib̄ iudicū slovacula nō ascende
sup caput eius Et ps. quasi nouacula acuta fecit
ti dolū slovacula etiam dz ferreum instrumentū
quo solet radi p̄gamentū. Ab inuouando dca qz
Nouale A nouo as dz h no (in)uouat pelles
uale h̄s Et h noualis lis. in eod sensu. i. ager qui
singulis annis renouatur arando. ul qui p̄mū no
uus p̄scindit et aratur ul qui alteris annis ua
cat nouandaz sibi uizium cā. Virgil in bucco.
Impius h tā culta noualia miles habebat Ece
in neu ge posuit Idem in geoz Alterius si tu con
sas paciare nouales Et sic posuit noualis lis in
fe ge. Et h et h noualis inuenit in eod sensu f
hug Pap sic dicit slouales dicimus siluas ul cā
Nouellus A nouus dz nouel (pos nup saros.
lus la lū Et h nouella le. ramus arboris tener.
et nouus. unde ps. filij tui sicut nouelle oliuaz
Nouem a noue qd est noue dz noue plural nij
Nouennis a noue et an (om̄is ge. et in decli.
nis cōponit h et h nouennis et h ne. i. noue an
noy vñ h nouenniū nij. i. spaciū nouem annoy
Nouensiles. a noue et salio cōponit hij et hee
nouensiles. Quidā dij sic dicit qz noue insultibus
naue infestant unde dñt qz si euasit nauis den
mū insultū nō deinceps timet. vñ luca. de cesare
in q̄nto Doc fatū decimus ductu mirabile status
Inualida tunc puppe leuat. fm hug Pap etiam
dicit nouensiles. i. nouez salientes. vel Iouensiles
.i. saltatores iouis Et corripit si.
Nouerca a nouus a um dz h nouerca ce. i. mā
terna Et dz nouica qz noua supducatur a patre.
qz autē dz nouica qz noua uolens capta et non
antiqua. ul nouica qz nouos. i. puos et recentos.

mariti filios hñs siue arcens. et hinc est. Vnde
h et h nouialis et h nouiale ad nouicam prinēs
ul' malus et pessimus q' nouica solet esse mala
p' uiguis vñ nouicaliter adhibiū et hec nouicalitas
tatis. Itē a nouica nouicor aris nouicatus sum mo
re nouice se habere. seuicā nouice exercere. et cor
p'mā. vñ q'daz Gaudet in afflictos. seuire nouica
Noui a nosco. cis. dñdit noui nouis **P**otestas
ti nouit ubiq' defectū. qd si uey est scilicet q' no
ui sit aliud ubum a p'dicto. non poterit ibi esse
alia discrecō. nisi q' noui defectū habz uim qñq'
p'sentis qñq' p'renti. Et p'd p'maz noui ubum. Sz
nouus. a. vm. noui. ue. ua. cor. no. Sz Sunt mea
cura noui. uisus q' talia noui. vide in memini
Nouicius a nouus d' nouicius. cia. ciū. i. noui
ter conūsus q'si ad noua patus cor. J. añ. C. Iuue
nalis tam necessitate cōpulsus eā. p'd dicens. Ias
seder in ripa. retrumq' nouicius horret. et p'd ma
gister hanc sillbaz. vi. q' sup eaz erat accentus a
Nouices. i. nouem uicibus adhibiū. a **C**utus
Nouilunū a nouus. a. vm. et lu **N**ouem d'
na cōponit h nouilunū. nij. i. tēpus qñ luna no
ua est. i. cū incipit illuminari a sole. et ut dicit ba
silus in. vj. omnia **N**ouituz luna quando circa
solem itē **C**rescit autē cū ab eo discesserit **I**tem
sole pcedere luna si plena est statim ducit ad oc
casum. rursus autē cū sol casui suo metas posu
Nouissimus. a. vm. in no **C**rit inopit exoriri
Nouo nouas in nouus vide **C**uus est
Nouus a neon ul' neos qd est nouū d' nouus
a. vm. recens non uetustus si in principio sui Et
cōpat' nouior simus. et inde noue ul' nouiter. ui
us. sine. adhibiū et hec nouitas. tatis. Et scias q'
nouus qñz d' inuistratus quandoq' magnus **I**tem
nota q' nouissimus est suplatius de nouus tam
mutat significacōz d' eniz nouissimus. i. ultimus
Et raro inuonit in ea significacōne quā debet ha
bere suplatius istius positui scilicet nouus. a. ū.
mth. xxv. sic erunt nouissimi p'mi et p'mi nouissi
mi. i. ultimi **I**te a nouus d' nouo. as. Et cōponit
annouo. as. innouo. as. renouo. as. et est actū cū
suis cōpositis et cor. no. vñ quidā **P**rofitit h nū
quā cū semp lecta nouant
Nox noctis d' a noctos ul' d' nox a nocto. ces
q' noccat oculis p'pter discrecōnez reu. ul' p' con
tūū q' n' nocz oculis si potius p'hit vñ h noctu
la. le. di. ul' h q'dā nox a nocto d' q' in ea mali
homines nocceant et facit gñs pluralis noctū vi
de in senex Et scias q' septez sunt p'tes noctis scz
uesperum crepusculū et cetera **I**tez quatuor uigi
lias faciunt in nocte excubantes in castrii ut dixi
Noxa a nocto. ces. d' h nox **I**n crepusculum
a noxe culpa delictum et d' a nocto nocēs
Noxius a noxa d' noxius. a. um. i. nocuus ul'
culpabilis malus. et hinc h et h noxialis et h le
idem qd noxius. et cōponit innoxius et obnox
Nubes a nubo p' tego d' h nu **C**ius. a. um.
bes. bis. q' nubit. i. regit celuz vñ h nubecu
la. le. di. et. p'd. nu. Dic nota q' rubor celi in ma
ne signat pluuiā et in sero signat serenū q' scilicet
in mane rubor celi. i. aeris siue potius nubis po
site in aere est signū q' sol uapores eleuatū in in
feriori emisperio trahit secū ad superius et ibi ca
lore suo facit eū ascendere ad locū altū frigidum
ubi est generacō pluuiay **I**n sero autē rubor sig
nū est q' sol uaporem eleuatuz in superiori emi

perio trahit secū ad inferius emisperū et emun
dat superius emisperū et serenat ipsum a uapo
ribus ex quibus generant' pluuię s. fratem alb
tū **A**lj reddunt aliaz racōnem dicunt enim trac
tantes illud mat' xvj. facto uespere dicitis serē
num erit. scilicet in mane. rubicundum enim est
celum. i. nubes aens in uespere scz et mane dicit
tis hodie tempestas. rutilat enim triste celū. i. ruti
lundo ostendit tristitiā siue turbacōnem s. ptholo
meū oriens ē calidus et siccus. occidens autē fri
gidus et humidus **A**tende etiā q' triplex ē co
lor in nubibus scz albus niger et medius scz rubi
us qui est medius inter illos albus color in nubi
bus signum est raritatis et siccitatis siger uero
signum densitatis et humiditatis **C**um ergo de ū
tute solis nubes in pte orientali p'pter illius ca
lidity et siccitatem deberet esse tenuis et alba si
appareat rubea signū est q' humiditas vincit q'
debet esse alba et h est ueu argumentum pluuię
future si tamen potuit omnino esse nigra p'pter
contrarietatez orientis si in sero ex ūtute occiden
tis p'p' ipsius humiditatem et frigiditatem debe
ret nubes esse nigra si appareat rubea signū est
q' caliditas et siccitas solis vincit sup eā et istud
ē uey signū future serenitatis nec tamen omnino
potuit esse alba p'p' contrarietatez occidentis **I**te
animadiute q' aliquando uidemus nubes negras
in celo et h contingit p'p' alteram duay causay
sigeredo enim alia de causa fit in uapores terrestri
et alia in uapores humido **S**i enim sit uapor ter
restris calor agit in eo extrahendo humiduz et
tunc trahit et adurit siccum terrestre sicut corū
expositū igni et q' contrahitur excludit' ab eo
lumen qd non potest penetrare per ipsum et ide
o fit nubes nigra foris nigredinis fit autē nigre
do in aere inferiori ex uapores combusto extincto
Causa autem nigredinis in uapores humido alia
est q' calidū agit in humidū dissolendo ipsum
Et quanto plus dissoluit ipsum tanto efficiē luci
dius **E**t ideo nigredo in humido non potest cau
sari ex calido. s. potius calidum circūstans expel
lit vndiq' frigus ad nubem humidam et p' illud
frigus. humidus uapor inspissat' et condensat' in
nubem densam qd p'p' sui densitatez non potest
recipere radios solis ul' stellay in interiori sui et
ideo remanet nigra q' nigrum causat' ex priuaci
one luminis ab interioribus p'p'icuz **S**i autē sit
uapor aqueus subtilis et habeat in se opacōz ca
lidi vndiq' circūstans nec frigus aliquid opacōz in ip
sum. illud recipit in se subtilitatem et disgregacō
nem ex opacōne calidi. et ideo radios celestius
recipit in intrinsicis sui. et ideo fit nubes alba.
Et si ad terraz repmē a frigore aliq' fit ibi nebu
la alba. **S**i autem nubes habeat in se humidum
fumosum admixtū aliquantulū terrestri adusto
et recipiat radios in se corpoz supioz fiet rubea
nubes q' aliqñ habeat purpuream rubedinem ra
dye inferiori uementibus ad humorem nubis in
mane ul' in sero et h significat pluuiā in eodem
die futuray. si fuerit in mane quoniā uapor quez
sol adducit signat' uehementer esse humidus et
iam pparatus ad conūsionem. **S**i autem habeat
nubes q'si sup se respersam purpureitatem obscu
ram ualde. et sit nubes ualde densa. et cū illa nu
bedo est ex p'tibus terrestribus adustis q' iam in
flammani incipiunt in uentre nubis et ideo tales

sunt nubes piculose et ueniunt in estate et cū ro
 nituo puo qd est p modum murmuris. Si autē
 nubes iā sit rorans et conūrens se ad aquas q̄s
 incipit iam stillare p̄p̄ frigus conūrens eam in
 aquas et recipiat in se lumen celeste tunc illa nu
 bes erit uiridis coloris et p hoc patet q̄ opaco
 caloris maior est in nube rubea q̄ in alba. q̄ al
 bam non adurit s̄ rubeam. Et p̄p̄ que secun
 do mō rubea est Et opaco caloris in illa q̄ tendit
 ad uiriditatem minor est q̄ rubea ul' alba. s̄ ta
 men maior est q̄ illa que nigra est. ex nigredine
 tanta a fūgido condensante nubem. Item scias
 q̄ nubes sunt in aere. in locis in quibus absin
 ditur itus luminis radioꝝ solis et stellarū. quaz
 lumen est radians in aere ex reflexione ad corpa
 solida que sunt aqua et terra. abscondit̄ autē et
 segat̄ a uapore aque et terre in locis illis. et ideo
 non disgregat eas in loco illo. et illa ē regio me
 dia aeris. ad illa enim non puenit caliditas que
 est ex uicinate ignis desursus. nec etiaz calor ex
 reflexione radioꝝ generatus deorsus. et ita rema
 net frigidus ignis enim ibi uicinus uincit feruen
 ti calido suo sup aerem qui est illic. et neq̄q̄ um
 ctus ab aere. et ideo consumit omnem uapores
 illic eleuati. Et attende q̄ sicut p̄bat̄ in libro de
 crepusculis. uapores non longius tribus miliar
 bus ul' paulominus a terra eleuant̄. vnde et poe
 ta dicit q̄ olimpus excedit nubes uide de hoc in
Nubidus a nubel d̄r nubidus. **N**ubilis a nubel d̄r nubi datus et cor bi.
Nubilis a nubel. d̄r h̄ et h̄ nubilus et h̄. le.
 ad nubendū abilis et cor bi.
Nubifer. ra. rum. ferens nubem cor penl
Nubiger. ra. rum. penl cor. gerens nubem
Nubilo las in nubilum est
Nubilū a nubes d̄r hoc nubilū si nubes uel
 obscurat̄ vnde nubilus la lum obscurat̄ spissus.
 vnde ouid tristiū. Cum fueris felix multos nūa
 bis amicos. Ipa si fuerint nubila solus eris. vnde
 nubilosus. la. sum. Et a nubilus deriuat̄ nubilō.
 las. laui. lare. i. obscurare. spissum facere. Et com
 ponit̄ annubilo. las. cōnubilo. las. denubilo. las.
 ualde nubilare. ul' nubila auferre. **N**ubilo. as. in
 eodem sensu. **I**nnubilo. las. **P**ernubilo. las. obnu
 bilo. las. obscurare. Et est actiū cū omnibus suis
Nubo. bis. p̄. pt̄. olim erat ac **C**ompositis
 tuū. p̄. maritare. vnde in euangelio Neq̄ nubent
 neq̄ nubentur. math̄ xxij. s̄ modo est neutru
 suū et p̄p̄ pertinet ad mulieres ut nubo tibi. i.
 manto tibi uel ducor a te in nuptiam Item nubo
 .i. regere Et ab hac significacōe tracta est p̄ma
 significacō q̄ tunc cū femine nubunt p̄mū capi
 ta eaz reguntur **N**ubo componit̄ cōnubo bis. i.
 simul nubo **I**nnubo bis. i. ualde nubē uel intus
 p̄nubo bis. i. ante nubē **O**bnubo bis regere opi
 re **N**ubo s̄ q̄ p̄tinet ad feminas cū suis cōpositis
 ē neutru. s̄ p̄ regere. ē actiū. **I**terz nubo et eius
 composita faciunt p̄teritū in p̄. et sup in tū. ut
 nuptū Et p̄d hanc silbā nu. vnde **Q**uid̄ epi. Si
 qua uoles apte nubē nube pari. s̄ hug. et forma
 tur p̄teritū a p̄ma p̄sona p̄ntis indicatiui. bo in
 p̄. mutata Et sup a p̄terito. p̄. in tū. Et querit̄
 p̄. in ix li. de scripsi et nupsi. Cur non p̄ b̄ p̄ p̄
 scribant̄ Et r̄idet hoc sit cā euphonic. q̄ in p̄
 cipio silbē. b̄ ante s̄ uel t. non p̄t inueniri. ut ip̄e
 aptus nam absonus. abstincens et similia. non in

p̄ncipio silbē coniuetas b̄ et s̄ h̄it. cū p̄p̄ sepa
 tim ē silbā accipienda **I**gitur p̄ncipia q̄ sup̄d̄cōz
 ūboz rōnabiliter p̄ p̄ et t̄ scribunt̄. scriptus nup
 tus. et nomina ex h̄is deriuata. scriptoz. nupoc
Ite scias q̄ nubo p̄d̄ p̄mam. tamen u ante b.
 cor in h̄is cōpōnibus. innuba. p̄nuba. cōnubiū
 p̄ totū cor u an b. i. in hac finnacōne cōnubia
Nutricula nuticula. parua nux. diminitū. **N**ux
Nucella le. i. amigdala scilz minor nux Et d̄r a
Nuclearius rij. fe. ge. arbor q̄ fert nucas. a nux
 d̄r vñ s̄ nucleariū. idem. ul' locus u nucas c̄sunt
Nudeus. a nux d̄r h̄ nudeus dei. qd̄ latet int̄
 testam nucas. uel nudeus d̄r a nubo bis. q̄ duro
 corio sit nuptus. i. tectus vnde h̄ nudeolus deoli
 diminitiuum. Et componitur. enudeo es.
Nucula. dimi. parua nux. Et idem est nutricula.
Nudipedalia. In nudipes uide.
Nudipes. nudus componit̄ cū pes dis. Et d̄r h̄
 et h̄ nudipes. dis. i. nudis pedibus vnde h̄ nudī
 pedalia. lie. i. nuditas et p̄p̄ pedum et cor di.
Nudius tercius adubiū tempis est. ut uult p̄f
 et est d̄ico cōposita a nunc et dies et tercius q̄si
 nunc est dies tercius. et similiter cōponitur nudi
 us quartus. i. nunc est dies quartus. et generaliter
 cum quolibet nomine numerali ordinali. s̄ hug
 inuenit̄ talis compositō ut nudius centesimus. nu
 dius millesimus. et sunt omnia adubia tēpis. Ac
 tuū. x. d̄r a nudius quarta die. i. a die q̄ nunc ē
 dies quarta usq̄ ad hanc horam. **I**te reḡ primo
Cuij. ue nobis q̄ non fuit tanta exultacō heri
Nudo. das. in nudus uide **E**t nudius tercius
Nudulus. la. lū. penl cor. ex toto nudus et den
Nudus da dū. expoliatus. siue **U**at̄ a nudus
 uelibus exutus. Et comparatur nudior dissimius.
 vnde nude. dius. me. adubiū. et nuditas. tis. **I**terz
 a nudus nudo. as. au. are. i. expoliare. detegē. ma
 nifestare. Et componit̄ denudo. as. deorsus ul' ual
 de nudare. enudo. as. i. ualde ul' apte nudare. **R**e
 nudo. as. i. iterz nudare. ul' coopire. Et est actiū
 cū suis compositis. Et p̄d̄ nu. vnde iuuenalis.
 Cantabit nudus coram latrone uiator. Et ouid̄
 de sum. ti. nō m̄ decipere nudant tua scā tabelle
Nuga. ge. in nugor. garis. uide. **D**ic nota q̄
 bernhardus in secundo de consideracōne sic dicit.
 fugienda p̄ inde ociositas mater nugaz nouca u
 tutū **I**te seculares nuge sunt in ore sacerdotis blas
 phemie confectali os tuū eungelio. talibus iam
 apine illiatū assuescere sacrilegiū est. labia sacer
 dotis ait custodiunt sciencias et leges requirunt d̄
 ore eius non nugas p̄fecto ul' fabulas **V**erbū
 scuriale qd̄ facti urbani ue nomine decorant nō
 sufficit pegnari ab ore p̄cul. s̄ ab aure religan
Nugaculus. la. lū. aliquantulū nugax **C**om
Nugicanus. a. vm. penl cor. nugax canens
Nugidicus. ca. cū. penl cor. nugax dicens a nu
Nugiger. ra. rum. nugax gerens et **C**ga et dico
Nugigerulus a ū penl cor nugax potū **C**or q̄
 cor et turpis nūcius. Et cōponit̄ a nugal et geni
Nugiparus. a. um. penl cor. q̄i nugax pa **C**lus
Nugor. aris. atul sum. nugari nugax fa **C**mens
 cere ul' dicere vñ h̄ nugator. onis. et h̄ nugatio.
 onis. et nugatorius. riā. riū. nugor cōponit̄ annu
 gor. aris. connugor. aris. p̄nugor. aris. renugor. a
 ris. et est nugor deponens cū suis cōpositis. et p̄
 ducit nu. **I**te a nugor h̄ nuga ge beffa ul' denfio
 vnde h̄ nugula le. et h̄ nugella le ambo dimi. et

nugosus. s. sum. nugis plenus vñ nugose adubi
ū et h nugositas. tatis. et h et h et h nugax. cis
uanus fatuus qui assidue nugis intendit Et com
patuz nugacior. simus. vñde nugacrez. aus. sime
adubiū et h nugacitas. tatis. Auga cōponit nugi
gez. ra. rum. et nugigerulus. la. lū. et nugicanus.
na. num. et nugidicus. ca. cum. et nugifonus. na.
nū. et nugiparus. ra. rum. Itē a nuga ul' a nugoz
deniat h et h et h nugas in declina. in sin. Et in
plurali idem qd nugax et ut dicunt nugas non
hebreū est vñde sophonie iij. Nugas q a lege re
cesserunt. congregabo nugas. i. uanos ul' qui ad
nullam utilitatē ptinent. dicit quodā exposico. ut
nosse possimus hebraicam linguaz omniū lingua
rum esse matrem et cetera

Nullatenus ul' est dictō cōposita ul' potius qdā
irregularis uocum congeries. loco unius dōnis
posita. et gūatur penl. de h tamen plenus dixi
in secunda pre ubi determinauit de accentu adubi
orum in capitulo de cōpositis a tenus

Nullo. las. in nullus est
Nullus. ex non et ullus cōponit nullus. la. lū.
et facit gñis nullius h modernos et dātis nulli nō
antiq dixerunt nulli nulle nulli deō nullo nulle
nullo. vñd Jeremie xij lūbare qd nullo usui ap
tum est. sicut a fili dī in euangelio alio dixit. A
nullus dī nullo. las. i. nichilare Et componit an
nullo. las. debilitare. annichilare et sunt actiua

Numanus a numus ul' a numerus dī h numa
nus. nj. et dicebant numanij qdam cues q pub
licū numū ul' numerū erareo inferebant Itē a nu
mus h numaria rō lex de numis

Numatus. ra. tū. numis plenus. vñde oracius
in epi. Ac bene numatū decorat suadela uenit q
et debet scribi p unū. m. qz a numus deriuat. 63
Crac addit unum in ut pmam pōne pouceret

Numella. le. qddam genus carbenaz quo qua
drupes ligant in iuis. maculis contextū vñd
numello. las. numella ligare vñ numellatus. ra.
tū. numella ligatus

Numen a nuo. is. dī h numen. minis. i. diuini
tus ul' ipse deus ul' dei potestas ul' maiestas. et
cōi pñl gñ vñ numinosus. s. s. s. plenus numini

Numeraria a numerus dī h numeraria (bus
Numero numeras in numerus ē (dea numer
numerus Numā impator fuit romanus q pri
mo regit numez apud romanos et ideo ab eius
noīe dictus est h numerus sūis quoq dī collectō
unitatū sine acūus ex unitatibus p̄fusus. et h h
tantū pluralitas dī numerus. sciz binarius ul' tri
narius ul' maior numerus Itē numerus quando
qz dī singularitas. i. unitas Numerus ecā dī acci
dōne pōū oracionis scz qdaz modus significandi
q dōm inest ex eo qz per ipsuz fit sermo tamq
de uno ul' tamq de pluribus. qz per terminationē
discernit ul' constructionem eius. et inde numero
sus. s. sum. i. multus numero abundans. et cōpa
tiz vñ numerosus. sime. adubiū vñ h nume
rositas. tatis. i. multitudo et numerarius. na. riuz.

Numerus cōponit Innumerus. ra. riuz. qz sine nu
mero Itē a numerus dī numero. ras. rari. vñde
h numerator. toris. et h et h numerabilis et h le
vñde numerabiliter adubiū Et componitur nu
mero cū ad et dī annumero. ras. Itē cum con et
dī connumero. ras. Itē cū di et dī dinumero. ras

Numerus cōponit Innumerus. ra. riuz. qz sine nu
mero Itē a numerus dī numero. ras. rari. vñde
h numerator. toris. et h et h numerabilis et h le
vñde numerabiliter adubiū Et componitur nu
mero cū ad et dī annumero. ras. Itē cum con et
dī connumero. ras. Itē cū di et dī dinumero. ras

Numerus cōponit Innumerus. ra. riuz. qz sine nu
mero Itē a numerus dī numero. ras. rari. vñde
h numerator. toris. et h et h numerabilis et h le
vñde numerabiliter adubiū Et componitur nu
mero cū ad et dī annumero. ras. Itē cum con et
dī connumero. ras. Itē cū di et dī dinumero. ras

Numerus cōponit Innumerus. ra. riuz. qz sine nu
mero Itē a numerus dī numero. ras. rari. vñde
h numerator. toris. et h et h numerabilis et h le
vñde numerabiliter adubiū Et componitur nu
mero cū ad et dī annumero. ras. Itē cum con et
dī connumero. ras. Itē cū di et dī dinumero. ras

Numerus cōponit Innumerus. ra. riuz. qz sine nu
mero Itē a numerus dī numero. ras. rari. vñde
h numerator. toris. et h et h numerabilis et h le
vñde numerabiliter adubiū Et componitur nu
mero cū ad et dī annumero. ras. Itē cum con et
dī connumero. ras. Itē cū di et dī dinumero. ras

Numerus cōponit Innumerus. ra. riuz. qz sine nu
mero Itē a numerus dī numero. ras. rari. vñde
h numerator. toris. et h et h numerabilis et h le
vñde numerabiliter adubiū Et componitur nu
mero cū ad et dī annumero. ras. Itē cum con et
dī connumero. ras. Itē cū di et dī dinumero. ras

Numerus cōponit Innumerus. ra. riuz. qz sine nu
mero Itē a numerus dī numero. ras. rari. vñde
h numerator. toris. et h et h numerabilis et h le
vñde numerabiliter adubiū Et componitur nu
mero cū ad et dī annumero. ras. Itē cum con et
dī connumero. ras. Itē cū di et dī dinumero. ras

Numerus cōponit Innumerus. ra. riuz. qz sine nu
mero Itē a numerus dī numero. ras. rari. vñde
h numerator. toris. et h et h numerabilis et h le
vñde numerabiliter adubiū Et componitur nu
mero cū ad et dī annumero. ras. Itē cum con et
dī connumero. ras. Itē cū di et dī dinumero. ras

enumero. ras. Item cū re et dī renumero ras. Et
est actū numero cū omnibus suis cōpositis et cō
me h hūg. Et scias qz numerus diuiditur in sin
gularē et in pluralem Singularis numerus est
forma dicōnis significantis ut unum Pluralis ē
forma dicōnis significantis ut plura. Itē nota qz
numerus accidit cūcūqz accidit p̄sona uel econū
so. de numero dixi sup in tertia pre ubi egi dī nu
mero qui accidit nomī Item in iij pre ubi egi dī
allogra h pñl in c de sintesi Preterea aduice qz ē
numerus diminutus p̄fectus supabundans sime
nus diminutus dī cuius pres aliquote h surgunt
in suum totū ul' non adequant suo totū ut octo
pres enim aliqte de octo sunt unū duo qtuor q a
gregata faciunt septē. et sic pres sunt minus qz to
tū. i. qz octo. Numerus uero p̄fectus dī qz pres
aliquote surgunt in suū totū ut sunt eqles toti si
cut sex. Nā pres de sex sunt unū duo tria q faci
unt sex. unū uero est sexta ps duo tertia tria me
dieras. Numerus uero supabundans est qz pres
aliquote excedunt suū totū. sicut uidemus in xij
Partes enim aliquote de xij sunt unū. duo. tria.
quatuor. sex. qz aggregata sū surgunt in xvj. et sic
paret qz pres aliquote de xij excedunt totū scilicet
duodecim Ex h potes colligē qz illud qd dominus
dicit aplis mōs xix. vos qui secuti estis me in re
gnatione cū sederit filius hominis in sede maiest
tatis sue sedebitis et uos sup sedes xij iudicantes
xij tribus isrl. Non solū intelligit de xij aplis. qz
sic paulus non esset sessurus super duodecim sedes
h in colligē de xij aplis et de suis imitatoribus
qz partes aliquote de xij excedunt totum. qz iste
numerus xij est numerus superabundans siue su
perexcessens. Et nota qz sancti faciunt magiaz
uim in numeris qz ponunt in sacra scriptura vñ
dicit gōg in xxxij li mōs. Omē peccatū undena
riū est. qz dū perisā qz agit. p̄cepta decalogi tran
sit. Hinc petrus in undenario numero remanere
aplos metuens. mathiā duodecimū sorte missa
requisiuit. Nisi enim signari culpā per undenariū
cerneat implēi aploz numerū tam festiue duode
nario numero non curaret Itē super illud mathi
xviii. Non dico tibi usqz sepiēs. s. usqz septuagē
sepiēsepiēs. dicit aug. i. quadringentis nonaginta
uicibus ut rōciens peccanti fratri dimitteret in di
e. quodens ille peccare defectū in fratre nō possz
et tūc intelligē p multiplicacōz. qz si septuaginta
multiplicent p septem faciunt quatuor centū cū
nonaginta. ul' potest intelligi p̄dictus numerus.
septuagesies sepiēs p aggregacōz. sicut dicā i sep
tuagesies Itē suantibus continenciā coniugales
datur fructus tricesimus. uidualē sexagesimus
uiginales centesimus sicut innuitur in eu. gelio
Cuius racō est h bedā. qz fructus tricesimus debe
tur coniugatis. qz in representacōe q fit in ablato
Tricesimus numerus signat p contactum pollicis
et indicis h suā summiratō. vñ ibi quodammodo
osculant se. et sic tricenarius numerus signat con
iugatorū oscula. Sexagenarius uero numerus sig
nat p tactum indicis sup mediū contactum pol
licis. Et sic per h qz index iacet super pollicez op
pmens ipsum. significat opp̄sionē quā uidue pa
ciunt in mundo. Cū autē numerando peruenimz
ad centenariū transimus a leua in dexteraz. qz ui
delicet h cōputistas ultimus numerus qui nume
rat in manu sinistra est nonaginta nouem. et pri

mus numerus manus dextre Incipit a centū. vñ
per centenarium uirginitas designat que h3 por
cōtez angelice dignitatis q̄ sunt in dextera sc3 in
gloria. nos autē in sinistra p̄p̄t̄ imp̄fectionem p̄
sentis uite. Et c̄p̄ tractans illd̄ luce viij. Aliud ce
cidit sup̄ terras bonaz et cetera. Terra inquit bo
na. sunt illi qui abstinent se a malis et h̄ ures su
as faciunt bona et est iste fructus eoz̄ tricesimus
Si autē et omnia bona sua contēpnant et acce
dant ad fuiendū deo habent lx. Si autē p̄cepto
imperialis sentencie de morte eoz̄ p̄cesserit h̄nt
centesimū. Aut ecā̄ fideles qui iuste uiuunt h̄nt
xxx. Si bona eoz̄ p̄cussa fuerint et filij habent
lx. Si autē infirmitas aliqua corporis eis contin
git et fideles sustinuerunt h̄nt centesimū et ter
ra bona est Nam iob añ̄ temptacōz̄ xxx̄ habet
in facultatibus suis iuste uiuendo. post dampna
substantie et filioz̄ lx̄ post plagas autē corporis
centesimū fecit qui centesimū h3 in se h3 et lx̄ et
xxx̄. et non eonūso

Numida. numidia. lingua numidarū uage et in
ete sedes dicunt. vñ h̄ et h̄ nūida. de. p̄nl̄ cor̄. ua
gis incertus. inconstans. infidelis. Et q̄ olim nu
mide uagabant̄ huc et illuc non habentes certā
mansionem. ideo dicti sunt numide. vñ h̄ numi
dia. die. terra eoz̄. Et hinc modo sumit̄ h̄ et h̄ nu
mida mide. qui est de terra illa. siue sit instabil̄.
siue non. Et numidicus ea cum.

Numillus. li. dimi. puus numus

Numisma a numus d̄ h̄ numisma. h̄s. idē qd̄
numus et numisma. i. numi p̄cussura. figura. i. p
mago que in numis fit idē et denarius d̄. vñ
d̄ numisma q̄si numi ymago vñde in m̄t̄s Affe
te michi numisma census et attulerunt ei denari
um Item inuenit̄ h̄ nomisma. tis. et est idē qd̄
numisma. De h̄ ecā̄ dico in solido. das. Et cor̄ p̄
mam numisma. vñ orac̄. Retulit acceptos rega
le numisma philippos

Numosus. a numus d̄ h̄ numosus. fa. suz. numis
plenus. Et compatur. vñde numose. sius. me. ad
ūbiū. et h̄ numositas. ratis. Et producit mo.

Numularius. ria. riū. a numus d̄ h̄ numulari
us. rij. monetarius ul̄ mensarius. campfor nego
ciarius. Datoci xxv. Sportuit ergo te cōmittere
pecuniam numularijs.

Numulus. a numus d̄ h̄ numulus. li. et h̄ nu
millus. li. ambo diminutua. i. paruus numus.

Numus. a numerus deriuatur h̄ numus. mi. et
debet scribi p̄ vnū. m. et d̄ h̄ numus a nis. q̄ nu
mi numerant̄. ul̄ numus a numa pompilio. qui
eos p̄mo apud romanos ymaginibus et sculpu
ris notauit. ul̄ numus. q̄i nomus a nomine. quia
nominatur. ul̄ q̄i nominibus p̄ncipū numi effigi
antur. Et querunt̄ tria in numo. metallū figura
et pondus. et si aliquod istoz̄ defuerit numus nō
erit. Et olim numus d̄ argirus. q̄ olim fiebant
numi p̄mū de argento. quod grece argiros d̄. h̄
hug. et ita numus fm̄ huḡ scribi debet p̄ vnum
m. Hoc ecā̄ patet. q̄ in numerus. ul̄ in numa n̄
est nisi vnū. m. a quo p̄t̄ denuari numus. sed an
possit p̄ma breuiari queri solet. et dicūt multi q̄
p̄ma breuis est. fm̄ illam regulā. Quanta fuerit
p̄ma naturaliter in primitiuo. tanta remanet in
suo directe deriuatō. sed numerus a quo deriuat̄
numus habet p̄mam breuem ergo et numus. h̄
contra istos est q̄i numi q̄i ubiq̄ a poetis prima

prod. Vñde Iuuenal. Crescit amor numi q̄tū pe
cunia crescit. Item orac̄ in epy. Et bene numatū
decorat suadela uenus q̄. Itē Ritho. Eger diues
habet numos sed non habet ipsum. Sed ad hoc
ipsi respondent q̄ numus p̄mam cor̄. Sed addi
tur aliquādo a poetis vnū. m. ut p̄ma p̄ducit̄
Et p̄ istis facit q̄ ut dicit magister bene u ante
m breuiat̄ in numerus et numisma vñde orac̄.
in penl̄ epla. Retulit acceptos regale numisma
philippos. Michi tamen uidet̄ q̄ numisma et
numerus p̄maz cor̄. Itē q̄ numus et numatus
eoz̄q̄ deriuatua p̄ vnū m̄ scribi debeant ut die
tum est numus et numatus et huiusmodi a nu
mus deriuata cor̄ p̄maz. h̄ addit̄ vnū m̄ a poetis
ut p̄ma efficiat̄ longa ul̄ p̄ figuram. ul̄ forte ut
quidam uolunt p̄ma de numus naturaliter est
longa q̄ poete ecā̄ p̄ducunt. et tūc oportet dicē
q̄ illa regula non est generalis. q̄ta fuerit p̄ma
silba in primitiuo. tanta est in deriuatuo. h̄ ut plu
unc. i. mō adubiū tempis. Crimū uera est

Nuncio. as. au. are. et cōponitur anuncio. as.
denuncio. as. i. ualde nunciare ul̄ p̄hibē h̄ anuno
o de futuro nuncio de longinquo denuncio in pre
senti. enuncio. as. p̄nuncio. as. p̄nuncio. as. renun
cio. as. itē nunciare ul̄ rennuere. Et cōponit̄ ab
renuncio as. subnuncio. as. latenter ul̄ post ul̄ pa
rum nunciare. Et est actiuū cū suis cōpositis

Nunciolus in nunciis uide

Nuncius a nuncio as d̄ h̄ nuncius. cij. et h̄ nū
cia. nunc. qui ul̄ que nunciat et h̄ nuncium qd̄
nunciat. Confundit̄ tñ q̄i q̄ h̄ p̄petas. et hinc h̄
nunciolus et h̄ nunciola et h̄ nunciolū. di. et cor̄
o. et p̄ cōpositōz̄ h̄ internūcius h̄ internūcia h̄ in
ternūciū. Item cōponit̄ h̄ p̄nuncius. cij. et h̄ p̄
nuncia. ce. et h̄ p̄nūcius. cij. Item h̄ anūcius h̄
anuncia h̄ anūciuz̄ h̄ hug. pap̄ ecā̄ dicit. Nunci

Nuncubi adubiū loci cōponit̄ us qui nunciat
tur ex nunc et ubi. Et interponit̄ c̄ causa eupho
nie. et. m. mutat̄ in. n. sequente. c. vñ dicit̄ p̄ris in
p̄mo maioris q̄. m. transit̄ in. n. ut num nuncubi

Nuncupo a nomine d̄ h̄ nūcupo. pas. i. nomina
re et d̄ h̄ nuncupo q̄i nomine capio et est etibi. vñ
h̄ nuncupator h̄ nuncupatrix. nuncupatus. ra. tñ
nuncupatio nuncupatus. u. a. uū. et est actiuū. et
cor̄ cu. Et scias q̄ h̄ q̄i q̄ uba dicunt̄ uocatiua.
scilicet dicit̄. uocor. nuncupor. nominor appelloz̄
Et ut dicit̄ papias nuncupat. i. appellat. nominat

Nundine a numus hec nundine. ay. in dicit̄
singulari raro inuenit̄ et sunt nundine mercato
rum publicis conuentus ad m̄ces emendas uel
uendendas vñ nundino nundinas. uendere uel e
mere ul̄ mercari et cor̄ di. uide de h̄ in Ralende.

Nunq̄. i. nullo tempe adubiū tempis. et cōpo
nit̄ ex non et unq̄ et nō remanet de nō nisi. n.
h̄ nusquaz. i. in nullo loco cōponit̄ ex nō et ul̄
q̄ vñ ad hebreos c̄ p̄mo. Nusquā angelus apre
hendit̄ vñ nunq̄ p̄tinet ad tempus h̄ nusquā ad
locū silz̄ unq̄ p̄tinet ad tempus usquā ad locū
vñ q̄daz. Ad tempus nunq̄. h̄ p̄tinet ad loca nus

Nunquid cōponit̄ ex num et quis et muta. q̄
tuz. m. in. n. sequente. q. Cum qui autē nō cōpo
nit̄ nū. Causaz̄ autem huius in teroa p̄re dixi ubi
eḡ de sillabiciis adiectionibus et cōpositōz̄ibus d̄

Nuo. is. o. in. v. nu. et. j. in. tum. Quis ul̄ qui
nutū nuere. i. annuere. consentire. p̄mitte. ul̄ nu
tū facere. suo cōponit̄ annuo. is. abnuo. is. con

nuo. is. Innuo. is. renuo. is. refutare et ab omni
bus istis frequentatiua. Inuo neutrum est cum suis co
positis preter annuo p concedere et abnuo p renuo
que sunt actiua. Item omnia faciunt presentiu in
nui et supinu in nutu penl. pd. licet qnos in qui
busda eoz ubalibus interponat. J. causa eupho
nie inuico p innuio s hu. J.
Nup adhibu tempis. coponit a nouus et tem
pore qi nouip .i. recenti tempe mo. paq an h te
Nuperus. ra. num. dicebant antiqui .i. no
uus. nouicus a nup adhibio. s; nupus. ra. num
dz qi nup ueniens. nouicus qi ad noua patus.
plantus postulasti hominem nuperum atq; noui
cium. h s illa antiquitate; nuperus copat nupi
oz nupimus. qsi a nup et no a nupus. vii nupe
rus. nme. adhibu et hec nupitas. ratis.
Nuptie in nuptus vide et in bigamus
Nuptorium a nubo. bis. h nuptorium ul' nup
tationum. domus ul' locus in quo fiunt nuptie.
Nuptus a nubo. .i. tego deni **N**ul ubi nubunt
uar h nuptus .i. mantus et hec nupta. re. vxoz qz
uultus suos uelent. et nuptus. ra. ru. et hinc hec
nupte. az. qz tunc pmo regim? capta nubenci
us. et sunt nupte conuincio legitima duoz eius
de nature diuisi sexus cu spe prolis dilectacoe et
constancia. vii h et h nuptialis et h le vii nupci
aliter adhibu Item a nupte nuptiole. laq. p. r. ue
nuptie vide in nubo Item in tertia pre ubi agit
Nurus nus fe ge e ux **N** de uibo in principio
or filij. sic dicta a nouus a u. qz nouella et iuen
cula est vii et p. iuencula sepe ponit et cor: nu
sicut patet in illo usu qsi. At uxor nati dz et
se nurus Et coponit cu p et dz h pnurus. nus.
.i. uxor filij. filij. .i. nepotis et dz pnurus qsi ppe
Nus .i. sensus vii anus qsi sine nus **N**urum
Nuspiam adhibu loa. .i. in nullo loco. et copo
nit ex non et uspiam
Nusquam in nunquam vide
Nurabundus. da. du. dubius et incertus nutan
ti similis et denuat a nuro. ras.
Nuram adhibu. .i. nutim. .i. signante; ul' de nu
tu in nutum qn qz semp loquit p nutus et deni
Nutio. onis. fe. ge. .i. consensio. **N**uatuz a nutu
permissio. et dicitur a nuo. is.
Nuro a nuo. is. ui. tu. dz nuro. ras. ubuz fre. id
est frequenter nuere. signare. sicut facit quis qn
cu digni loquit Et coponit annuro. ras. Item nu
tare. .i. dubitare. fallare. tremere. moueri. uel in
cap? cadere vii nurabundus. da. du. et cetera uba
lia et pd nu. lucanus in quarto. felix qui ponit
it mundi nutante ruina. quo iaceat iā scire loco
Nutricus a nutrio. tris. dz nutricus. cia. cum.
q nutre ul' nutrie. et h nutricia. de.
Nutrico. ras. .i. nutrire a nutrio. tris. vl' nutrico
.i. appeco nutrire. sicut albico appeco albere. et for
mat a nutus secunda psona pntis indicatui h
mutata in. J. cor. et addita co. ut nutrio nutris.
nutrico. nutricoz ecia inuenit. vii cicero. Nutrica
tuz et continet p nutricat. et potest dia ubu appi
tiu Item cisp. in omelia stephani dicit. qz ecclesia
Et in baptismo ad se uenientes generat Et in
sermone nutricat
Nutricula. le. dimi. pua nutrix
Nutrio a nutus denuat nutrio. tris. triui. trire.
qsi nutu erudire Nutrio coponit enutrio. tris. ex
tra ualde nutrio. et est actiuu cu suis copositis. et

cor nu naturaliter. vnd claudiamus. Sepe nutrit
duosq; manu refouetq; leonem. tamen nutus a
quo denuat. pd pmā. In usu tamen nutrio pri
mam potest conripere ul' pducere
Nutritioz. tris. qsi nutu eruditor. et pd penul.
tam in nro qz in gto. h pmam habet comunem
sicut in usu sicut nutrio a quo denuat
Nutritorius. na. nu. qui nutrit ul' qui nutrit a
Nutrix. tris. fe. ge. dz causa eu **N**utrio. tris
phonie. s; formaco; omni debet dici h nutri
trix. vii dicit pnt in iij h. d. s; nominatiuis in fine
In ix feminea inuenit a masculinis ubalib; siue
denominatiuis in roz desinentibus desfigurata. qui
mutant or in trix ut uictor uictrix cultor cultrix
nutritor quoz nutrix debuit fieri. qd causa eu
phonie siue alteruatis mediā sillaz conadit. nu
trix enim dicimus. et pd penl' genitiui
Nutus a nuo is dz h nutus tus. .i. uoluntas con
sensus. ul' gestus ul' signu. et ppe oculoq. qd sig
num dicitur uulgariter
Nux. a noceo ces dz hec nux nucis nucis. e in u
nucum gtis pluralis. quia umbra ul' stillicidium
folioz eius pximis arboribus noceat. hanc alio
nomine glandem uocant. qsi iouis glandem. fuit
enim h poetas h arbor consecrata ioui. et dicitur
nux nucis generalit' omnia poma tecta corio du
riore. ut pinee. nucis. castane. auellane. glandes.
amigdale. hinc et nuclei dicitur sunt. qz sunt duro
corio nupti. .i. tecti. at contra. omnia poma exte
rius mollia. .i. mollem corticem habentia dicunt
poma ppe ul' mala. h tamen adieccoe retrari
in quibus antea nata sunt ut parlica. punica. ma
tiana. cidonia. et cor pmam in gto vnde in auro.
dicit. arida uiga nucis. integra uigo deū. et ut di
cit pnt etis xvij. Nucis pomu tanta vim habet
ut missum inter susceptos herbar; ul' fungorum
obos quitquit in eis uirulentu est exudet rapiat
atq; extinguat. Et scias qz augus dicit uiga aaron
potuit contra naturam nucis educere. uigo non
potuit contra nature iura dei filium generare. et
sicut dicit. qz h uiga nucis pepit. ymago domini ei cor
pono fuit. Flux enim ternam habet in suo corpo
re unonem. coru. testā. nucleū. in corio caro. in
tota ossa. in nucleo interior anima copat h ille
plura signat. sicut patet
in hys uisibus qsi mi **N**
shupet. o. dubitat. uocat
indignatur. et oprat. **N**
mat. conqrit. uel exem
plis regie. vl' sic. **N**. dolz
o. clamat. uocitat. miraē.
adoprat. **N**. dedignat. se
nominat. ut phibeē
Ob pposito hys litteris
sequentibus mutat. b. in illal sz. c. ut occido. f. ut
ofero. g. ut oggānio. p. ut oppono **O**iq; subtra
bitur ut opio. si eni sequat m subtrahitur b ut
omitto. ul' mutatur in m ut ommitto. qn; tamē
interopit e cu deone incipiente a c. ut obscuro.
Vii quida **C**ū fert grex pomu nunc ob murat i
illas. de hoc dixi sup in pma pre ubi egi de silba
Oaudio dis In audio audis uide. **C**in c de b
Oba be. genus est calicis.
Obecco cas. penl' producta. uide in ceco cas.
Odo dis didi didi dere. .i. opponere. daudē. oc
cubere. supponere. conculcare Et componitur ex

